

27. maj 2010

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 8. juni 2010

Dagsorden 1. udgave

1. (evt.) EIB's eksterne lånemandat 2007-2013 – midtvejsevaluering
 - Generel orientering
 - KOM(2010) 173
 - KOM(2010) 174

2. (evt.) Ændringsforslag til forordning 479/2009 vedr. indsamling af statistik i forbindelse med underskudsproceduren
 - Generel orientering
 - KOM(2010) 53

3. Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten
 - a) Cyperns stabilitetsprogram
 - Rådskonklusioner
 - KOM-dokument foreligger ikke

 - b) Statusrapport vedr. Grækenland
 - Generel orientering
 - KOM-dokument foreligger ikke

4. Skat
 - a) (evt.) Administrativt samarbejde på momsområdet
 - Politisk enighed
 - KOM(2009)427

 - b) Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning
 - Rådskonklusioner/Fremskridtsrapport
 - KOM-dokument foreligger ikke

5. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 17.-18. juni 2010
 - a) Overordnede økonomisk-politiske retningslinjer
 - Rapport til Det Europæiske Råd
 - KOM(2010)193

 - b) EU-2020
 - Rådskonklusioner
 - KOM(2010)2020

 - c) Status vedr. styrkelsen af finansiel regulering
 - Rapport til Det Europæiske Råd
 - KOM-dokument foreligger ikke

- d) (evt.) Rapport om finanspolitiske exitstrategier
 - Rapport til Det Europæiske RådKOM-dokument foreligger ikke

- e) Forberedelse af G20-mødet den 26. og 27. juni 2010
 - (i) Forberedelse af fælles EU-holdning (Terms of references)KOM-dokument foreligger ikke

- (FF) (ii) Finansiering af finansielle kriser og afviklingsfonde
KOM(2010)254

- 6. Konvergensrapport fra ECB
 - Vedtagelse af anbefaling vedr. forslag om Estlands optagelse i euroområdet.
 - Forberedelse af brev til formanden for Det Europæiske Råd.KOM(2010) 238

- 7. Pension
 - Rådskonklusioner vedr. pensionsrapportKOM-dokument foreligger ikke

- 8. Eventuelt

- 9. Siden sidst
 - a) Styrket økonomisk-politisk samarbejde

Der fremsendes dokumenter vedrørende følgende dagsordenspunkter, som skønnes at vedrøre Politisk-Økonomisk udvalgs ansvarsområde:

1. (evt.) EIB's eksterne lånemandat 2007-2013 – midtvejsevaluering
 - Generel orientering

3. Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten
 - a) Cyperns stabilitetsprogram
 - Rådskonklusioner

 - b) Statusrapport vedr. Grækenland
 - Generel orientering

5. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 17.-18. juni 2010
 - a) Overordnede økonomisk-politiske retningslinjer
 - Rapport til Det Europæiske Råd

 - b) EU-2020
 - Rådskonklusioner

 - d) (evt.) Rapport om finanspolitiske exitstrategier
 - Rapport til Det Europæiske Råd

 - e) Forberedelse af G20-mødet den 26. og 27. juni 2010
 - (i) Forberedelse af fælles EU-holdning (Terms of references)

6. Konvergensrapport fra ECB
 - Vedtagelse af anbefaling vedr. forslag om Estlands optagelse i euroområdet.
 - Forberedelse af brev til formanden for Det Europæiske Råd.

7. Pension
 - Rådskonklusioner vedr. pensionsrapport

9. Siden sidst
 - a) Styrket økonomisk-politisk samarbejde

Dagsordenspunkt 1: EIB's eksterne lånemandat 2007-2013 – midtvejsevaluering

Resumé

Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) aktiviteter uden for EU styres af det eksterne lånemandat. Lånemandatet, der gælder fra 2007-2013, er blevet (midtvejs-)evalueret, og Kommissionen har, bl.a. på baggrund af en ekstern evalueringsrapport, foreslået en række ændringer til det eksisterende mandat. ECOFIN ventes at behandle Kommissionens ændringsforslag til beslutningen om det eksterne mandat – og formandskabets kompromisforslag hertil –, som især vedrører en aktivering af det supplerende delmandat på 2 mia. euro til investeringer i klimaprojekter, sikring af en større sammenhæng mellem EIB's udlånsaktiviteter og EU's eksterne politik, styrke udviklingsvinklen i EIB's aktiviteter, samt en aktivering af mandatet for en række nye lande: Island, Hviderusland, Libyen, Irak og Cambodja.

KOM(2010) 173

KOM(2010) 174

Baggrund

På ECOFIN ventes en drøftelse af midtvejsevalueringen af Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) eksterne lånemandat, Kommissionens forslag til justering af mandatet og formandskabets kompromisforslag baseret på forhandlinger med medlemslandene. Det eksterne lånemandat styrer EIB's aktiviteter i tredjelande, herunder i EU's førtiltrædelseslande, EU's nabolandene i Øst- og Centraleuropa inkl. Rusland, Middelhavsområdet, Asien, Latinamerika og Sydafrika, med henblik på at understøtte EU's eksterne politik. Det nuværende mandat løber fra 2007-2013 og stiller garanti for EIB's låneaktiviteter op til et samlet låneomfang på 27,8 mia. EUR, hvoraf et delmandat på yderligere 2 mia. EUR kan aktiveres på baggrund af resultaterne af midtvejsevalueringen i 2010.

Ved udgangen af 2009 var der givet lånetilsagn for knap 12 mia. euro, svarende til ca. 46 pct. af den samlede mandatsum. Andelen af træk på mandatsummen varierer på tværs af regionerne, hvor f.eks. Asien og førtiltrædelseslandene har modtaget lånetilsagn svarende til en relativt stor andel af deres respektive mandater, mens især de østlige nabolande og Rusland har modtaget tilsagn for en lille andel af deres mandat, jf. tabel 1.

Tabel 1			
EIB's eksterne lånemandat 2007-2013			
mio. euro			
	Regionale man-	Lånetilsagn¹	Udbetalt andel af
	dater 2007-2013	2007-2013	mandatet
Førtiltrædelseslande ²	8,700	5,262	60%
Middelhavsområdet	8,700	3,860	44%
Østlige nabolande og Rusland	3,700	403	11%
Asien	1,000	616	62%
Latinamerika	2,800	1,305	47%
Sydafrika	900	483	54%
I alt	25,800	11,853	46%
1. pr. 31. december 2009			
2. Tyrkiet, Kroatien, Makedonien, Albanien, Serbien, Montenegro, Kosovo og Bosnien Hercegovina			

Referencegrundlaget for midtvejsevalueringen af det eksterne lånemandat

Af Rådsbeslutningen 13. juli 2009 om en fællesskabsgaranti til EIB mod tab i forbindelse med lån til og lånegarantier for projekter uden for Fællesskabet fremgår, at Kommissionen senest den 30. april 2010 skal forelægge en midtvejsevaluering for Rådet og Europa-Parlamentet, ledsaget af et evt. ændringsforslag til beslutningen.¹

Midtvejsevalueringen skal desuden danne grundlag for en beslutning om, hvorvidt det supplerende delmandat på 2 mia. EUR aktiveres, hvorvidt der skal foretages ændringer i mandatet og hvordan det sikres, at EIB's investeringer giver størst merværdi.

Indhold

Kommissionens midtvejsevaluering indeholder en række analyser vedr. bl.a.:

- virkningen, effektiviteten, kvaliteten og merværdien af EIB's udlånsaktiviteter;
- sammenhængen mellem EIB's udlånsaktiviteter og EU's eksterne politik;
- modtagernes finansielle behov, absorptionskapacitet og adgang til alternative finansieringskilder (private og offentlige);
- samarbejdet og koordineringen mellem EIB og Kommissionen;
- samarbejdet og synergierne mellem EIB og andre internationale finansielle institutioner (IFI) og bilaterale donorer;
- rationalet bag aktivering af mandatet for en række nye lande, herunder vedr. demokrati, menneskerettigheder, fundamentale frihedsrettigheder og forholdet til EU.

¹ Rådsbeslutningen af den 13. juli 2009 reviderede den oprindelige beslutning om EIB's eksterne lånemandat af den 19. december 2006 på baggrund af en dom fra EF-domstolen om, at Traktatgrundlaget i den oprindelige beslutning var forkert. Udfaldet af dommen var, at den fælles beslutningsprocedure finder anvendelse på beslutninger om EIB's eksterne lånemandat, og at Europa-Parlamentet derfor skal have indflydelse på aktivering af mandatet, fastsættelse af lånerammerne og evt. suspendering af långivning i et bestemt land.

Analyserne behandler projekter på sektor- og region/landeniveau og dækker perioden fra 2000-2009, dvs. også det tidligere eksterne mandat, som løb fra 2000-2006. Midtvejsevalueringen bygger både på interne og eksterne analyser, herunder bl.a. fra en såkaldt vismandsgruppe, som blev nedsat af EIB's bestyrelse.

Kommissionens midtvejsevaluering indeholder en række ændringsforslag til beslutningen om det eksterne mandat.

Kommissionens forslag til ændring af beslutningen vedr. EIB's eksterne lånemandat
Det nye forslag indeholder ændringer, der kan styrke beslutningen på en række områder:

1. Retningslinjerne i det eksterne mandat

- Aktivering af det supplerende delmandat på 2 mia. euro til investeringer i klimaprojekter, herunder særligt vedr. energieffektivitet, vedvarende energi, transport, skovbrug, forskning i low-carbon teknologier og tilpasning til klimaforandringer. Delmandatet foreslås jævnt udmøntet på regionerne.
- Strømlining af det eksisterende system med specifikke regionale målsætninger, så der i højere grad fokuseres på en række horisontale målsætninger, herunder klimaområdet, social- og økonomisk infrastruktur (miljø, vand, energi, transport og informationsteknologi), privatsektorudvikling, herunder særligt støtte til små- og mellemstore virksomheder, samt regional integration.
- At EIB's aktiviteter for at støtte infrastruktur i social- og sundhedssektoren gradvist øges.
- Styrke bidraget fra EIB's aktiviteter til EU's eksterne politik i dialog mellem EIB, Kommissionen og EU's udenrigstjeneste. Arbejdet skal munde ud i såkaldte regionalspecifikke operationelle retningslinjer, som skal afspejle EU's eksterne politik og de horisontale målsætninger ovenfor.
- Styrke sammenhængen mellem EIB's eksterne aktiviteter og EU's udviklingspolitik, bl.a. igennem bedre fokus på projekternes sociale og udviklingsmæssige aspekter, samt ved at øge EIB's indsats i sektorer, der vil bidrage til udviklingen i tredjelande f.eks. igennem miljømæssig infrastruktur inkl. vand og sanitet, bæredygtig transport og på klimaområdet. EIB skal have øget tilsyn med projekternes udviklingsmæssige effekter i løbet af projektets implementering.

2. Aktivering af det eksterne mandat for Island, Hviderusland, Libyen, Irak og Cambodja.

- Til grund for forslaget ligger bl.a. overvejelser vedr. landenes politiske situation, de bilaterale forbindelser til EU, demokrati og menneskerettigheder samt fundamentale frihedsrettigheder. Desuden bedømmes også den makroøkonomiske situation og landets samlede investeringsbehov. Island foreslås omfattet som følge af den ventede kommende status som EU kandidatland. De øvrige lande foreslås omfattet for at bakke op om EU's eksterne politik i disse lande.

3. Anbefalinger vedr. EIB's samarbejde med Kommissionen, EU's udenrigstjeneste og andre internationale finansielle institutioner (IFI'er):

- Styrke samarbejdet mellem EIB, Kommissionen og EU's udenrigstjeneste for at sikre konsistens mellem EIB's aktiviteter og EU's eksterne politik, bl.a. ved systematisk dialog og tidlig informationsudveksling vedr. Kommissionen og Udenrigstjenestens strategiske notater, herunder landespecifikke og regionale strategipapirer samt EIB's strategiske notater og projekt pipeline.
- EIB skal øge samfinansiering med andre IFI'er og europæiske bilaterale finansieringsinstrumenter for at øge synergieffekter og sikre tilfredsstillende risikodeling og sammenhængende projekt- og sektorkonditionaliteter.

Kommissionen skal præsentere en endelig rapport inden den 31. oktober 2014, der evaluerer anvendelsen af de ændringer i mandatet der vedtages.

Formandskabets kompromisforslag

Baseret på en række forhandlinger mellem medlemsstaterne har formandskabet fremlagt et kompromisforslag. Kompromisforslaget introducerer primært en række tekniske ændringer og præciseringer, herunder bl.a.

- en klargøring af rollefordelingen mellem Kommissionen, EIB og medlemsstaterne ift. f.eks. udarbejdelsen af strategier,
- at EIB fortsat kan støtte EU's tilstedeværelse i partnerlande igennem direkte investeringer (FDI) og teknologioverførsler. Investeringerne skal være på linje med retningslinjerne i mandatet for at være omfattet af EU's garantistillelse,
- at EIB's kontorer uden for EU i størst muligt omfang skal tilknyttes EU delegationer for at forbedre det daglige samarbejde samt mindske de operationelle omkostninger,
- at omkostninger til EIB's medarbejderstab holdes inden for eksisterende ramme, og at muligheder for synergier og forøget produktivitet undersøges nærmere,
- at det supplerende mandat for aktiviteter inden for klimaområdet generelt skal finansiere projekter, der giver mest mulig klimainsats for pengene,
- at projekter i Island først overvejes når Island lever op sine internationale forpligtelser.

På ECOFIN den 8. juni 2010 ventes formandskabet at arbejde for at opnå enighed om ændringsforslaget til beslutningen vedr. EIB's eksterne lånemandat baseret på formandskabets kompromisforslag.

Et evt. ændret mandat vil træde i stedet for beslutningen vedr. EIB's eksterne lånemandat nr. 633/2009/EC.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger aktuelt ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser i forhold til gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Det eksterne mandat fungerer som en EU-garantistillelse for visse af EIB's eksterne aktiviteter. Aktiveringen af det supplerende delmandat på 2 mia. euro til investeringer i klimaprojekter øger EU's samlede garantistillelsessum i lånegarantifonden. Aktiveringen af delmandatet vil medføre, at EU's garantifond for aktioner i forhold til tredjeland skal tilføres yderligere maksimalt 180 mio. euro inden for perioden 2012-2020 under antagelse af, at der aktiveres lån for den samlede sum på 2 mia. euro.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har i sig selv ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser, men et vel-fungerende eksternt mandat for EIB kan understøtte vækst og beskæftigelse for landene omfattet af mandatet.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. midtvejsevalueringen af EIB's eksterne lånemandat 2007-2013 er ikke tidligere blevet forelagt Folketinget Europaudvalg. Sagen vedr. godkendelsen af EIB's eksterne lånemandat 2007-2013 blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 28. november 2006.

Holdning**Dansk holdning**

Fra dansk side støttes formandskabets kompromisforslag vedr. ændringen af beslutningen vedr. EIB's eksterne mandat 2007-2013, herunder aktiveringen af det supplerende delmandat på 2 mia. EUR for aktiviteter på klimaområdet. Fra dansk side lægges der vægt på, at aktiviteterne inden for klimaområdet fordeles jævnt på regionerne inkluderet i mandatet, med særligt hensyn til at aktiviteterne skaber størst mulig merværdi i forhold til klimainsatsen.

Andre landes holdninger

Der ventes bred enighed om ændring af EIB's eksterne mandat på basis af formandskabets kompromisforslag.

Dagsordenspunkt 3a-b: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten

- **Cyperns stabilitetsprogram**
- **Statusrapport vedr. Grækenland**

Resumé

ECOFIN ventes på mødet at vedtage en udtalelse om Cyperns opdaterede stabilitetsprogram samt muligvis at drøfte en statusrapport fra Kommissionen vedr. Grækenlands gennemførelse af finanspolitiske tiltag i overensstemmelse med rådsafgørelse om pålæg vedr. budgetforbedringer.

Grækenland**Baggrund og indhold**

På mødet ventes ECOFIN muligvis at drøfte status for implementeringen af rådsafgørelsen, der retter pålæg til Grækenland om budgetforbedringer med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør senest i 2014. Drøftelsen ventes at forgå på basis af en rapport fra Kommissionen, der endnu ikke er offentliggjort.

Cypern**Baggrund**

Eurolandene og EU-landene uden for euroen skal årligt udarbejde henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer til EU. Det enkelte land fremlægger i sit program mål for udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellem-lang sigt samt mål i relation til finanspolitikens langsigtede holdbarhed. EU-landene uden for euroen redegør endvidere for deres penge- og valutakurspolitik.

Programmerne redegør særligt for landenes planer for overholdelse af reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder efterlevelse af henstillinger om at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP og fremskridt mod de mellemfristede mål om budgetter tæt på balance (MTO)². Landene omfattet af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud er i år opfordret til at inkludere et separat kapitel om efterlevelse af deres henstilling.

ECOFIN ventes på mødet den 8. juni 2010 at vedtage en rådsudtalelse om Cyperns stabilitetsprogram på baggrund af vurderinger fra Kommissionen og drøftelse i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC).

Indhold

Cypern havde indtil 2009 haft høj vækst i mere end et årti, men i lyset af den finansielle og økonomiske krise faldt BNP i 2009 med 1,7 pct. og forværringen af den offentlige saldo blev i 2009 større end forventet, fra et overskud på 0,9 pct. af BNP i 2008 til et underskud på 6,1 pct. af BNP i 2009. Stigningen i underskuddet skal også ses i lyset af Cypern gennemførte finanspolitiske lempelser svarende til 1½ pct. af BNP i 2009 i overensstemmelse med den europæiske genopretningsplan med henblik på at styrke aktivitet og beskæftigelse.

² Stabilitets- og Vækstpagten har en grundlæggende målsætning om budgetter 'tæt på balance eller i overskud', der differentieres i lyset af det enkelte lands udfordringer. Det mellemfristede mål for det enkelte lands strukturelle saldo (saldoen rensset for konjunktoreffekter og engangstiltag) skal således indebære offentlige finanser, der 1) sikrer en stabilisering af den offentlige gæld på maksimalt 60 pct. af BNP, 2) sikrer en ekstra gældsreduktion for lande med gæld over 60 pct. af BNP, og 3) tager højde for 1/3 af nutidsværdien af de fremadrettede demografisk betingede udgiftsstigninger

Cypern planlægger i sit program at konsolidere de offentlige finanser og bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP i 2013, særligt via tiltag på indtægtssiden. For så vidt angår underskuddet på den strukturelle saldo planlægger Cypern en forbedring fra 5½ pct. af BNP i 2009 til 2 ¼ pct. af BNP i 2013, via strukturelle budgetforbedringer på ca. ¾ pct. af BNP per år i gennemsnit fra 2010 til 2013. På trods af de planlagte strukturelle budgetforbedringer planlægger Cypern ikke inden for programperioden at nå sit mellemfristede mål for den strukturelle saldo (MTO) om balance på den strukturelle saldo.

Rådsudtalelser

Rådet ventes at vedtage en udtalelse om Cyperns stabilitetsprogram, der bl.a. anbefaler, at Cypern:

- sikrer, at underskuddet bringes under 6 pct. af BNP i 2010 ved at styrke konsolideringstiltagene, særligt hvis den økonomiske udvikling viser sig mindre gunstig end forudsat i programmet, tager initiativ til at forbedre konsolideringen på udgiftssiden samt benytter enhver mulighed udover de annoncerede strukturelle budgetforbedringer til at styrke den finanspolitiske konsolidering og fremskynde nedbringelsen af gælden mod 60 pct. af BNP,
- implementerer en effektiv flerårig budgetramme mhp. at overholde budgetmålene og begrænse udgifterne på mellemlangt sigt,
- forbedrer holdbarheden af de offentlige finanser ved at vedtage reformer, der kan kontrollere udgifter til pension og sundhed mhp. at begrænse de aldersrelaterede udgifter.

Kommissionen har i lyset af det uforholdsmæssigt store underskud iværksat underskudsproceduren for Cypern i kraft af offentliggørelsen af en rapport under Traktatens artikel 126.3, og Kommissionen ventes derfor snarest at fremlægge forslag til en henstilling med henblik på behandling og vedtagelse på et kommende rådsmøde.

Hjemmelsgrundlag

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har hjemmel i Traktatens artikel 121. Rådsafgørelsen, der retter pålæg til Grækenland om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør inden for en given frist har hjemmel i Traktatens artikel 126(9).

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen om statusrapport vedr. Grækenland samt proceduren vedrørende Cyperns stabilitetsprogrammer har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen om statusrapport vedr. Grækenland samt proceduren vedrørende Cyperns stabilitetsprogrammer har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen om statusrapport vedr. Grækenland samt proceduren vedrørende Cyperns stabilitetsprogrammer har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om statusrapport vedr. Grækenland blev senest forelagt Europaudvalget den 5. marts 2010 forud for ECOFIN den 16. marts 2010. Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om Cyperns stabilitetsprogram for 2010.

Holdning**Dansk holdning**

Danmark har ifølge den nye Traktat ikke stemmeret i sager vedrørende implementering af Stabilitets- og Vækstpagten, når det gælder pagtens gennemførelse over for eurolande. Regeringen støtter imidlertid principielt pålægget til Grækenland og tiltag for at sikre fuld implementering af pålægget. Regeringen kan generelt støtte Rådets udtalelse vedr. Cyperns stabilitetsprogram i den form, der kan opnås enighed om, idet der lægges vægt på, at udtalelsen understøtter, at Cypern iværksætter konsolideringsplaner for at vende tilbage til sunde offentlige finanser i strukturel balance.

Andre landes holdninger

Der ventes bred støtte til tiltag, der sikre fuld implementering af Grækenlands pålæg. EU-landene ventes generelt at støtte udkast til rådsudtalelse om Cyperns stabilitetsprogram.

**Dagsordenspunkt5a: Forberedelse af DER d. 17.-18. juni 2010
De overordnede økonomisk-politiske retningslinjer
(BEPG)**

KOM(2010)193

Resumé

Kommissionen har den 27. april 2010 offentliggjort et forslag til nye integrerede retningslinjer sammensat af dels de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer (Broad Economic Policy Guidelines - BEPG) og dels retningslinjerne for medlemslandenes beskæftigelsespolitikker, som tilsammen udgør en ramme for koordineringen af den økonomiske politik i EU. Retningslinjerne revideres som led i, at Europa 2020-strategien fra i år afløser Lissabon-strategien.

Der var en indledende drøftelse af de integrerede retningslinjer på ECOFIN-mødet i maj. Som bidrag til Det Europæiske Råd (DER) i juni vil der på det kommende ECOFIN-møde skulle vedtages en rapport om de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer udarbejdet af udvalget for økonomisk politik (EPC) og det økonomiske og finansielle udvalg (EFC). EPSCO (beskæftigelses- og socialministerrådet) ventes dagen før ECOFIN at vedtage en rapport vedr. beskæftigelsesretningslinjerne, ligeledes som input til DER, således at DER i juni vil kunne tage stilling til de samlede integrerede retningslinjer.

Der henvises desuden til Kommissionens forslag KOM (2010)193 og EPC's og EFC's rapport, som nedenstående giver et prioriteret uddrag af.

Baggrund

Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse ventes i 2010 afløst af Europa 2020-strategien, der skal styrke rammen for samarbejdet om økonomiske reformer, der kan øge vækst og beskæftigelse i EU-landene. Det Europæiske Råd (DER) vedtog på forårstopmødet i marts et sæt konklusioner om den nye strategi, og forventes at vedtage den nye strategi endeligt på topmødet i juni. Strategien ventes bl.a. at indeholde fem konkrete mål for hele EU, som skal opfyldes inden 2020:

- Mindst 75 pct. af 20-64 årige skal være i beskæftigelse
- Mindst 3 pct. af EU's BNP skal investeres i forskning og udvikling, og der vil i tillæg hertil skulle udvikles en outputbaseret indikator for forskning, udvikling og innovation.
- De såkaldte 20:20:20 klima- og energimål³ skal være opfyldt (inkl. et skift til 30 pct. reduktion af drivhusgasser, hvis forudsætningerne er opfyldt)
- Uddannelsesniveauerne skal forbedres, navnlig gennem reduktion af skolefrafald og øget gennemførelse af videregående uddannelser
- Social inklusion skal fremmes, navnlig gennem reduktion af fattigdom.

Den nærmere definition af de to sidstnævnte målsætninger, der kan omfatte fastsættelse af kvantitative målsætninger, ventes vedtaget på DER i juni.

Strategien vil skulle opfyldes dels gennem indsats på EU-niveau og dels gennem årlige nationale reformstrategier. DER's konklusioner pålægger desuden Kommis-

³ Det vil sige målsætningen om, at EU i 2020 skal reducere sin udledning af drivhusgasser med mindst 20 pct. sammenlignet med niveauet i 1990 (30 pct. hvis forudsætningerne er opfyldt), øge sin andel af vedvarende energi til 20 pct., og øge sin energieffektivitet med 20 pct.

sionen at udarbejde et udkast til nye integrerede retningslinjer for EU's og medlemslandenes økonomiske politik og beskæftigelsespolitik, der skal understøtte den nye reformstrategi og medlemslandenes arbejde med deres nationale reformstrategier.

Kommissionen offentliggjorde den 27. april 2010 et forslag til sådanne nye integrerede retningslinjer, der som hidtil er sammensat af to separate sæt retningslinjer, der vedtages med hver sin hjemmel i traktaten - dels de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer (BEPG), som er hjemlet i traktatens artikel 121, dels retningslinjerne for medlemslandenes beskæftigelsespolitikker, som er hjemlet i traktatens artikel 148.

ECOFIN ventes på det kommende møde at godkende en rapport fra udvalget for økonomisk politik (EPC) og det økonomiske og finansielle udvalg (EFC), der indstiller de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer til godkendelse på DER i juni. EPSCO (beskæftigelses- og socialministerrådet) skal separat behandle den del af de integrerede retningslinjer, der vedrører beskæftigelsespolitikken, hvilket finder sted på EPSCO's møde dagen før ECOFIN-mødet. Efter DER i juni vil der følge en formel vedtagelse af retningslinjerne i Rådet.

Indholdet af EPC's og EFC's rapport

De nye overordnede økonomisk-politiske retningslinjer indeholder bl.a. retningslinjer, som modsvarer tre af de fem konkrete EU-målsætninger, som ventes fastsat i Europa 2020 strategien. Kommissionens oprindelige forslag indeholdt referencer til målsætningerne, som de oprindeligt blev foreslået af Kommissionen, og ventes konsekvensjusteret i retningslinjerne, når DER har fastlagt den endelige formulering af de konkrete målsætninger. Derudover omfatter BEPG'erne retningslinjer, der vedrører håndteringen af makro-økonomiske ubalancer, som på baggrund af krisen ventes at blive et større fokus for koordineringen og samordningen af den økonomiske politik i EU.

Tabel 1 giver en oversigt over forslaget til de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer. De enkelte retningslinjer uddybes i det følgende.

Tabel 1: Forslaget til nye integrerede retningslinjer, oversigt

Overordnede økonomisk-politiske retningslinjer (BEPG)	
1	Sikring af kvaliteten og holdbarheden af de offentlige finanser
2	Adressering af makro-økonomiske ubalancer
3	Reduktion af ubalancer i euro-området
4	Optimering af støtte til forskning, udvikling og innovation, styrkelse af videns-trekanten og frigørelse af den digitale økonomis potentiale
5	Forbedring af ressource-effektivitet og reduktion af drivhusgasudledninger
6	Forbedring af erhvervslivets og forbrugernes rammevilkår og modernisering af det industrielle grundlag for at bidrage til et velfungerende indre marked

Anm.: Ikke-officiel oversættelse til dansk

De overordnede økonomisk-politiske retningslinjer (BEPG)

Retningslinje 1: Sikring af kvaliteten og holdbarheden af de offentlige finanser

Medlemslandene bør implementere konsolideringsstrategier i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten, herunder anbefalingerne til landene underlagt proceduren for uforholdsmæssigt store underskud, og i overensstemmelse med landenes mellemfristede finanspolitiske målsætninger. Indtil den offentlige gæld er bragt ind i en faldende trend bør den årlige konsolidering som minimum være 0,5 pct. af BNP per år strukturelt. Den finanspolitiske konsolidering bør starte senest i 2011 og i mange lande tidligere. Konsolideringen bør indrettes med fokus på tilbageholdenhed i udgiftspolitik og prioritering af vækstskabende udgiftsområder, herunder uddannelse, forskning og udvikling m.m.. Hvor skattestigninger er uundgåelige, bør vægten være på andre skattebaser end arbejdsindkomst (f.eks. miljøbelastning) for at understøtte tilskyndelsen til at arbejde. Medlemslandene bør særligt fokusere på at styrke de nationale budgetmæssige rammer og mindske den demografisk betingede forringelse af de offentlige finanser gennem en hurtig reduktion af gælden samt holdbarhedsfokuserede reformer af pensioner, sundhedsydelser, sociale velfærdsordninger o.l.

Retningslinje 2: Adressering af makro-økonomiske ubalancer

Medlemslandene bør undgå uholdbare makro-økonomiske ubalancer som følge af betalingsbalanceudviklingen eller udviklingen på aktivmarkederne og i husholdningernes og virksomhedernes aktiver og passiver. Medlemslande med store ubalancer på betalingsbalancen bør adressere de underliggende årsager gennem finanspolitisk konsolidering, gennem lønudviklingen og strukturreformer på arbejdsmarkedet, de finansielle markeder og andre relevante områder. Passende lønfastsættelse i den offentlige sektor bør anses som et vigtigt signal til at sikre en lønudvikling i overensstemmelse med produktiviteten. I denne sammenhæng bør medlemsstaterne skabe og understøtte rammer, der understøtter en lønudvikling i overensstemmelse med produktivets- og prisudviklingen, og som tager højde for uddannelsesmæssige og regionale forskelle.

Retningslinje 3: Reduktion af ubalancer i euro-området

Euro-landene bør i særdeleshed betragte store og vedvarende ubalancer i makro-økonomiske variable som en fælles bekymring og derfor arbejde målrettet på at adressere disse om nødvendigt. Der er behov for en indsats i alle euro-lande, men der er betydelige forskelle i karakteren og størrelsen af ufordringen på tværs af landene. Euro-lande med store betalingsbalanceunderskud som følge af negativ udvikling i konkurrenceevnen står overfor særligt presserende udfordringer og bør arbejde for at skabe betydelige forbedringer i konkurrenceevnen og at reducere enhedslønsmkostningerne. Euro-lande med store betalingsbalanceoverskud bør arbejde for at gennemføre strukturreformer, der styrker den potentielle vækst og dermed også vil kunne understøtte det private forbrug. Ligeledes bør euro-lande modarbejde andre makroøkonomiske ubalancer som overdreven privat gældsætning eller forskelle i inflationsudviklingen. Barrierer for fleksibel pris- og løndannelse bør fjernes. Makro-økonomiske ubalancer bør overvåges regelmæssigt inden for euro-området, med henblik på at foreslå konkrete løsningstiltag.

Retningslinje 4: Optimering af støtte til forskning, udvikling og innovation, styrkelse af videns-trekanten og frigørelse af den digitale økonomis potentiale

Medlemslandene bør gennemgå politikkerne for forskning, udvikling og innovation og sikre sig, at de offentlige investeringer er effektive, tilstrækkelige og inden for rammerne af den finanspolitiske konsolidering under Stabilitets- og Vækstpakken. Medlemslandene bør orientere disse politikker mod højere vækst og samtidig adressere store udfordringer som klimaforandringer, aldring osv. såfremt det er passende. Offentlige investeringer i forskning og udvikling bør medvirke til at mobilisere privat finansiering. Reformen bør understøtte høj kvalitet og specialisering, herunder gennem nationale og internationale netværk, offentlig-private samarbejder, forbedring af universiteters og forskningsinstitutioners styring samt fremme af forskermobilitet o.l. Politikkerne for forskning, udvikling og innovation bør tænkes ind i en EU-kontekst for at realisere skalafordele og undgå spild.

Medlemslande bør forbedre rammebetingelserne for erhvervslivets forskning, udvikling og innovation, bl.a. gennem målrettede og omkostningseffektive økonomiske incitamenter og gennem at lette adgangen til finansiering (inkl. risikovillig kapital), og sikre effektiv og omkostningseffektiv beskyttelse af immaterielle rettigheder.

Medlemslandene bør desuden fremme adgangen til højhastighedsinternettet for at understøtte vidensamfundet og etablere passende rammebetingelser for en hurtig udvikling af et digitalt indre marked, som giver bred adgang til indhold og tjenesteydelser online.

Retningslinje 5: Forbedring af ressource-effektivitet og reduktion af drivhusgasudledninger

Medlemslandene bør arbejde for, at økonomisk vækst afkobles fra større ressourceforbrug, at vende klimaudfordringerne til et vækstområde samt gøre brug af deres naturressourcer på en efficient måde, hvilket også kan bidrage til at mindske miljøbelastning og sikre biodiversitet. Der bør gennemføres strukturreformer, der understøtter skabelsen af nye virksomheder og beskæftigelsesmuligheder under strammere krav til ressource- og CO₂-forbrug. Medlemslande bør gøre brug af markedsorienterede værktøjer, der understøtter internaliseringen af eksterne omkostninger, herunder beskatning, for bl.a. at reducere drivhusgasudledning, understøtte grøn vækst og jobs, tilskynde til brugen af vedvarende energi og fremme af energibesparelser. Medlemslandene bør både anvende reguleringsmæssige, ikke-reguleringsmæssige og fiskale værktøjer, herunder energistandarder for produkter og bygninger, subsidier, præferentielle lån og "grønne udbud" til at tilskynde til omkostningseffektive omlægninger af produktions- og forbrugsmønstre, understøtte overgangen til en miljø- og klimavenlig økonomi og arbejde i retning af, at transporterhvervet og energiproduktionen afkobles fossile brændsler. Medlemslandene bør opgradere og fremme transport- og energiinfrastrukturer, der hænger sammen på tværs af grænserne, herunder gennem aktivering af EU-midler.

Retningslinje 6: Forbedring af erhvervslivets og forbrugernes rammevilkår og modernisering af det industrielle grundlag for at bidrage til et velfungerende indre marked

Medlemslandene bør sikre et velfungerende indre marked for både borgere, forbrugere og virksomheder ved at sikre et frit og konkurrencedygtigt marked for varer og serviceydelser, særligt ved at fremme integration i det indre marked og effektiv implementering og håndhævelse af de fælles regler samt udvikling af den nødvendige infrastruktur, også for at mindske regionale forskelle. Det indre markeds eksterne dimension bør styrkes med henblik på at styrke handel og investeringer. Medlemslandene bør fortsætte forbedringen af erhvervslivets rammebetingelser bl.a. gennem modernisering af den offentlige administration, forbedring af corporate governance, fjernelse af tilbageværende barrierer for det indre marked, reduktion af de administrative byrder, og ved at fjerne skattebarrierer, understøtte små og mellemstore virksomheder og iværksættere, samt sikre stabile og integrerede finansielle markeder.

Medlemslande bør understøtte en moderne, diversificeret, konkurrencedygtig og ressource- og energieffektiv erhvervsstruktur og industri, bl.a. gennem at understøtte den nødvendige omstilling og omstrukturering af virksomheder og brancher på omkostningseffektiv vis i overensstemmelse med statsstøttere reglerne, konkurrencereglerne osv. Medlemsstaterne opfordres endvidere til tæt samarbejde med industri og interessenter med henblik på at styrke konkurrenceevne og bæredygtig udvikling, særligt ved at fremme virksomhedernes sociale ansvar mv.

Hjemmelsgrundlag

De overordnede økonomisk-politiske retningslinjer er hjemlet i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmådes artikel 121, stk. 2. Rådet træffer beslutning om de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer på baggrund af Det Europæiske Råds konklusioner herom, jf. proceduren i den nævnte artikel.

Nærhedsprincippet

Medlemslandene har selv ansvaret for deres økonomiske politik, herunder de mikro- og makroøkonomiske aspekter af den økonomiske politik. Ifølge traktaten er den økonomiske politik dog at betragte som forhold af fælles interesse, som skal samordnes i Rådet gennem de integrerede retningslinjer. Da retningslinjerne er eksplicit hjemlet i traktaten, finder regeringen at sagen er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres vedr. de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, men kun vedr. beskæftigelsesretningslinjerne. Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om sagen, men det ventes at ske efter DER i juni og før den efterfølgende formelle vedtagelse i Rådet.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

De overordnede økonomisk-politiske retningslinjer har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

De overordnede økonomisk-politiske retningslinjer har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

De overordnede økonomisk-politiske retningslinjer ventes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser. En bedre koordinering af den økonomiske politik i EU på basis af de foreslåede integrerede retningslinjer forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

De overordnede økonomisk-politiske retningslinjer har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt et grundnotat om Kommissionens forslag til integrerede retningslinjer den 6. maj 2010, inkl. de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer. Kommissionens forslag til integrerede retningslinjer blev desuden forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 12. maj 2010 som led i forelæggelsen af dagsorden for ECOFIN-mødet den 18. maj 2010, hvor der var en første orienterende drøftelse af de integrerede retningslinjer.

Holdning**Foreløbig dansk holdning**

Regeringen støtter generelt de foreslåede overordnede økonomisk-politiske retningslinjer i EPC's og EFC's rapport, med forbehold for den endelige formulering af Europa 2020-strategiens fem konkrete målsætninger, som endnu udestår, og tilpasningen af de integrerede retningslinjer i lyset heraf.

Regeringen lægger vægt på, at de integrerede retningslinjer bidrager til vækst, beskæftigelse og finanspolitisk holdbarhed, jf. regeringens høringssvar til Kommissionen i februar 2010 vedr. Europa 2020-strategien, samt understøtter en effektiv koordinering af den økonomiske politik i EU med dette formål, herunder ved at bidrage til en effektiv økonomisk reformstrategi. I forlængelse heraf støttes det, at de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer er færre og mere målrettede end de forrige sæt integrerede retningslinjer.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til forslaget til nye integrerede retningslinjer.

**Dagsordenspunkt 5b: Forberedelse af DER den 17.-18. juni 2010
Europa 2020**

KOM(2010)2020

Resumé

Det Europæiske Råd (DER) ventes i juni 2010 at træffe endelig beslutning om udformningen af Europa 2020-strategien, som skal afløse Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse, når denne formelt udløber i 2010. DER vedtog på sit møde i marts en række konklusioner vedr. strategien, som primært pegede på behovet for en reformstrategi med styrket koordinering og overvågning, der tager makro-strukturelle forhold bedre i betragtning og som er mere målrettet bl.a. for at sætte skub i EU's produktivitet, vækstpotentiale og økonomiske konvergens. DER fastsatte desuden fem overordnede EU-målsætninger samt numeriske referenceværdier for de tre af målene, som EU skal opnå inden 2020. Endelig igangsatte DER arbejdet med de integrerede retningslinjer og udpejningen af flaskehalse og barrierer for økonomisk vækst i de enkelte lande, som ventes behandlet i et sæt konklusioner på det kommende ECOFIN-møde.

Baggrund

Lissabon-strategien udløber formelt med udgangen af 2010, og DER ventes på sit møde i juni 2010 at lægge sig endelig fast på en afløser i form af den såkaldte "Europa 2020"-strategi. Sagen har været under forberedelse af ECOFIN og de andre rådsformationer siden slutningen af 2009, og DER vedtog den 25.-26. marts sit første sæt konklusioner om den nye strategi og skitserede de videre skridt. DER-konklusionerne pegede primært på behovet for en reformstrategi med styrket koordinering og overvågning, der tager makro-strukturelle forhold bedre i betragtning, og som er mere målrettet bl.a. for at sætte skub i EU's produktivitet, vækstpotentiale og økonomiske konvergens.

DER fastsatte desuden fem overordnede EU-mål, som EU skal opnå inden 2020:

- Mindst 75 pct. af 20-64 årige skal være i beskæftigelse
- Mindst 3 pct. af EU's BNP skal investeres i forskning og udvikling, og der vil i tillæg hertil skulle udvikles en outputbaseret indikator for forskning, udvikling og innovation.
- De såkaldte 20:20:20 klima- og energimål⁴ skal være opfyldt (inkl. et skift til 30 pct. reduktion af drivhusgasser, hvis forudsætningerne er opfyldt)
- Uddannelsesniveauerne skal forbedres, navnlig gennem reduktion af skolefrafald og øget gennemførelse af videregående uddannelser
- Social inklusion skal fremmes, navnlig gennem reduktion af fattigdom.

Den nærmere definition af de to sidstnævnte målsætninger, der ligeledes ventes at omfatte fastsættelse af kvantitative målsætninger herfor, ventes vedtaget på DER i juni. Medlemslandene vil efterfølgende hver især skulle fastsætte deres egne nationale målsætninger ud fra EU-målene tids nok til at de vil kunne indgå i udarbejdelsen af de nationale reformprogrammer, første gang under den nye strategi i efteråret 2010.

DER igangsatte derudover som støtte hertil arbejdet med nye integrerede retningslinjer i ECOFIN og EPSCO (se separat dagsordenspunkt) samt en vurdering af

⁴ Det vil sige målsætningen om, at EU i 2020 skal reducere sin udledning af drivhusgasser med mindst 20 pct. sammenlignet med niveauet i 1990 (30 pct. hvis forudsætningerne er opfyldt), øge sin andel af vedvarende energi til 20 pct., og øge sin energieffektivitet med 20 pct.

barrierer og flaskehalse for den økonomiske vækst i de enkelte lande og i EU. En formel vedtagelse af disse bidrag forventes at finde sted på DER i juni på baggrunden af indstillingen i konklusionerne fra det kommende ECOFIN-møde.

Indhold

ECOFIN ventes på det kommende møde at drage konklusioner med følgende hovedindhold:

- Overordnet: Europa 2020-strategien for smart, grøn og inkluderende vækst er en central del af EU's svar på krisen, som ellers risikerer at medføre lav potentiel vækst fremadrettet. Ved at indfase strukturreformer, der øger vækst på mellemlangt og langt sigt, supplerer strategien arbejdet med exit fra de ekstraordinære krisetiltag vedr. finanspolitik og fra støttetiltagene til realøkonomien og den finansielle sektor. Et centralt element i strategien er en styrket koordinering af medlemslandenes økonomiske politik gennem en bredere overvågning af både makroøkonomiske og strukturpolitiske forhold. En styrket ramme vil gøre det muligt at iværksætte exitstrategier og adressere det akutte behov for kort- og mellemsigtet finanspolitiske konsolidering samt vækstvenlig budgetkonsolidering med fokus på udgiftstilbageholdenhed.
- Mål: ECOFIN noterer sig fremskridtet med arbejdet vedr. Europa 2020-målsætningerne og referenceværdierne og understreger, at målene skal være konsistente med vækst, beskæftigelse og behovet for finanspolitisk konsolidering. ECOFIN noterer sig ligeledes fremskridtet med identificeringen af de nationale mål og fremskridtet i Kommissionens dialog med medlemslandene herom. ECOFIN opfordrer til yderligere dialog med henblik på fastlæggelsen af ambitiøse og realistiske nationale mål i forbindelse med de nationale reformprogrammer i efteråret, som bør tage højde for de identificerede flaskehalse i medlemsstaterne og landenes finanspolitiske udfordringer m.v. Indikationerne fra Kommissionens dialog med medlemslandene tyder på, at der er bred overensstemmelse mellem de foreløbige nationale mål og målene på EU-niveau. Landene vil have fuldt ejerskab til de nationale mål og der vil ikke være tale om en byrdefordeling mellem landene. Alle lande bør sigte efter fremskridt, men generelt bør lande, der ligger længst fra EU-målsætningerne, bidrage mere, under hensyn til de finanspolitiske udfordringer m.v. i de enkelte lande. I det lys understreges det også, at politikker, der styrker private aktørers medvirken til opfyldelse af EU-målsætningerne, bør prioriteres. Fremskridt bør måles regelmæssigt og om nødvendigt bør der gennemføres en midtvejsevaluering.
- Integrerede retningslinjer: Konklusionerne indstiller de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer til DER, som skal udgøre en ny og mere strømlinet basis for gennemførelsen af styrket koordinering og overvågning af den økonomiske politik og et nyt grundlag for landespecifikke anbefalinger, jf. traktatens artikel 121.
- Flaskehalse for vækst: ECOFIN gentager vigtigheden af at identificere de væsentligste nationale flaskehalse for den langsigtede vækst, og støtter rapport herom fra udvalget for økonomisk politik (EPC) og det økonomiske og finansielle udvalg (EFC), jf. nedenstående. Medlemslandene opfordres til at tage disse forslag i betragtning, når sådanne flaskehalse udpeges i de nationale reformprogrammer.

- Styrket koordinering og overvågning: ECOFIN noterer sig Kommissionens meddelelse herom, herunder forslaget om en ændret timing af fremlæggelsen af nationale reformprogrammer og stabilitets- og konvergensprogrammer. ECOFIN finder bl.a. at overvågningen bør være bredere, dybere og mere effektiv, og med større fokus på substansen. ECOFIN ser frem til mere konkrete forslag fra Kommissionen og fra den taskforce under DER-formanden, der arbejder med spørgsmålet.

Rapport om flaskehalse og barrierer for vækst i de enkelte medlemslande

Som bilag til konklusionerne ventes vedtaget en rapport fra EPC/EFC, der udpeger de vigtigste nationale flaskehalse for den langsigtede vækst. Dette sker med udgangspunkt i det enkelte lands udfordringer indenfor temaerne finanspolitik, makro-finansielle rammer, eksterne balancer, strukturel beskæftigelse, investeringer og produktivitet. Der kan således godt udpeges udfordringer for et land på et givet område, selvom det pågældende land har bedre resultater på dette område end gennemsnittet i EU. Der peges som udgangspunkt ikke på konkrete løsninger. Det vil i sidste ende være op til medlemsstaterne selv at identificere og adressere de nationale flaskehalse for langsigtet vækst i de nationale reformprogrammer. EPC/EFC-rapporten skal således ses som et relevant bidrag til formuleringen af de nationale reformprogrammer.

For de allerfleste lande identificeres især udfordringer med at budgetunderskud og stigende gæld konsistent med de seneste vurderinger i stabilitets- og vækstprogrammerne. Dette område udpeges især som flaskehals for den langsigtede vækst i de lande, der udover de kortsigtede udfordringer ift. budgetkonsolidering også har betydelige finanspolitiske udfordringer på mellemlangt og lang sigt, herunder de lande, der fortsat ikke er gået i gang med at mindske de demografisk betingede finanspolitiske udfordringer på lidt længere sigt. Det gælder også lande, der som følge af manglende konsolidering og gældsafvikling i gode tider, aktuelt har betydelige offentlige gældsbyrder.

Tilsvarende er der for de allerfleste lande et behov for at sikre en velfungerende finansiel sektor, herunder i lyset af aktivbobler og den relativt høje gældsætning af husholdningerne i visse lande. De fleste lande kan ligeledes gøre mere for at øge beskæftigelse og produktivitet, bl.a. gennem passende arbejdsmarkedsreformer og bedre humankapital. For eurolande peges der ligeledes på udfordringerne med at adressere store forskelle i konkurrenceevne og betalingsbalancer.

For Danmarks vedkommende udpeger EPC/EFC-rapporten følgende områder som flaskehalse for væksten:

- Sikring af en velfungerende og stabil finansiel sektor også i lyset af relativt høj gældsætning i husholdningerne.
- Adressering af den gennemgående lavere produktivitetsvækst i Danmark sammenlignet med de fleste andre OECD-lande.
- Sikring af fuld udnyttelse af arbejdskraftpotentialitet.
- Adressering af svagt konkurrencepres i dele af økonomien.
- Forbedring af omkostningseffektiviteten på uddannelsesområdet og øget niveau for uddannelsesgennemførelse.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

ECOFIN's konklusioner har ikke direkte konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

ECOFIN's konklusioner har ikke direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

ECOFIN's konklusioner har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser.

Vedtagelsen af en fornyet og mere effektiv reformstrategi efter udløbet af Lissabon-strategien vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og for EU som helhed, i det omfang dette bidrager til, at EU og medlemsstaterne gennemfører reformer, der øger den økonomiske vækst.

Høring

ECOFIN's konklusioner har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

ECOFIN's konklusioner har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. ECOFIN's konklusioner vedr. Europa 2020-strategien, der var på ECOFIN-mødet den 16. marts 2010, blev forelagt udvalget til orientering den 5. marts 2010. Derudover er Europa 2020-strategien senest forelagt udvalget ved udenrigsministerens samråd den 7. maj 2010.

Holdning**Foreløbig dansk holdning**

Regeringen lægger vægt på, at Europa 2020-strategien bidrager til vækst, beskæftigelse og finanspolitisk holdbarhed, jf. regeringens høringssvar til Kommissionen i februar 2010 vedr. Europa 2020-strategien, samt understøtter en effektiv koordinering af den økonomiske politik i EU med dette formål.

Regeringen støtter på den baggrund ECOFIN's forventede konklusioner vedr. Europa 2020-strategien, som gengivet herover.

Regeringen betragter generelt EPC/EFC's rapport vedr. flaskehalse for som et nyttigt bidrag til at udpege de væsentlige flaskehalse for den langsigtede vækst i de enkelte EU-lande. Regeringen er generelt enig i den foreslåede identifikation af flaskehalse for den langsigtede vækst for Danmarks vedkommende, idet det dog bemærkes, at der også er andre relevante økonomisk-politiske udfordringer på kort og mellemlangt sigte, herunder konsolideringen af de offentlige finanser inde for rammerne af stabilitets- og vækstpakten. Det bemærkes desuden, at den relativt

høje gældsætning i de danske husholdninger i nogen grad modsvarer af relativt store private pensionsopsparinger, hvorfor dette forhold ikke i sig selv vurderes at udgøre en væsentlig flaskehals for den langsigtede vækst sammenlignet med de øvrige udpegede områder eller sammenlignet med de øvrige lande.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til ECOFIN-konklusionerne som beskrevet.

Dagsordenspunkt 5d: Rapport om finanspolitiske exitstrategier

Resumé

ECOFIN forventes at vedtage en rapport, der gør status over EU-landenes implementering af finanspolitiske exitstrategier. Rapporten forventes at blive forelagt for Det Europæiske Råd den 17. juni 2010.

Baggrund og indhold

ECOFIN vedtog den 20. oktober 2009 nogle overordnede principper for finanspolitisk konsolidering (exitstrategier), herunder at alle lande som hovedregel skal starte konsolideringen i 2011 og mange lande før, og at den årlige strukturelle konsolidering skal udgøre mindst ½ pct. af BNP.

I lyset af uroen på de finansielle markeder, som bl.a. blev udløst på baggrund af gældssituationen i Grækenland, vedtog ECOFIN en mekanisme til sikring af finansiel stabilitet på mødet den 9. maj 2010, hvor man endvidere blev enige om bl.a. at accelerere planerne for finanspolitisk konsolidering og strukturreformer, hvis det viser sig nødvendigt.

På ECOFIN-mødet den 8. juni 2010 forventes finansministrene at vedtage en rapport, der gør status for implementeringen af finanspolitiske exitstrategier. Rapporten forventes forelagt for Det Europæiske Råd den 17. juni 2010.

Rapportens indhold

I henhold til ECOFIN-konklusionerne af 20. oktober 2009 foregår implementeringen af de finanspolitiske exitstrategier inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten. 19 lande har fået henstillinger om at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP inden for givne frister og gennemføre strukturelle budgetforbedringer, og Grækenland har fået et pålæg (en skærpet henstilling). De vedtagne henstillinger afspejler principperne for exitstrategier, særligt at alle lande som hovedregel skal starte konsolideringen i 2011 og mange lande før. Flere lande, herunder Danmark, forventes snart at få henstillinger.

Kommissionens forårsprognose viser, at de makroøkonomiske forudsætninger er mindst lige så gunstige som de forudsætninger, der lå til grund på tidspunktet for vedtagelsen af henstillingerne, og dermed er de fremlagte konsolideringsplaner fortsat relevante.

Den seneste udvikling har vist, at de finansielle markeder er bekymrede for, om EU-landene er i stand til at bremse og vende udviklingen i den offentlige gæld. Samtidig har de finansielle markeder inddraget bredere makro-finansielle forhold i deres vurderinger af holdbarhed. Rapporten understreger på den baggrund vigtigheden af, at EU-landene klart og troværdigt demonstrerer deres forpligtelse til at bremse og vende gældsudviklingen. Det understreges endvidere, at konsolideringen skal accelereres yderligere og fremskyndes i lande med særligt store risici, idet der tages højde for de enkelte landes specifikke forhold.

EU-landene har i starten af året fremlagt stabilitets- og konvergensprogrammer, som bl.a. indeholder planer for, hvordan EU-landene vil håndtere deres finanspoli-

tiske udfordringer. På basis af programmerne skønnes det offentlige underskud i EU i gennemsnit at udgøre 7,2 pct. af BNP i 2010. Mange lande planlægger at påbegynde konsolideringen i 2010, mens enkelte lande med moderate underskud fortsat lempet finanspolitikken i 2010. Underskuddet forventes at blive reduceret til 5,6 pct. af BNP i 2011 og 4,3 pct. af BNP i 2012 og kan komme under 3 pct. af BNP i 2013. Det fremgår af programmerne, at EU-landene med henstillinger generelt planlægger at efterleve disse og bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP inden for deres respektive frister.

Kommissionens forårsprognose viser ligeledes et gennemsnitligt offentligt underskud for EU på 7,2 pct. af BNP i 2010, men det dækker over højere underskud i en række lande og lavere underskud i nogle få lande sammenlignet med underskuddene angivet i programmerne. Kommissionen skønner, at det offentlige underskud vil udgøre 6½ pct. af BNP i 2011, hvilket er noget højere end skønnet baseret på programmerne. Det afspejler ifølge rapporten, at tilpasningerne i en række lande ikke er understøttet af konkrete tiltag, særligt fra 2011. Desuden er programmerne i en række tilfælde baseret på vækstantagelser, der er mere favorabile end Kommissionens skøn i forårsprognosen.

Det bemærkes, at EU-landene med differentieret hastighed bør fortsætte den finanspolitiske konsolidering, idet der tages højde for både finanspolitiske risici og andre risici. For at værne om exitstrategiens troværdighed er det særlig vigtigt, at henstillingerne implementeres. Særligt bør budgetmålene for 2010 og 2011 opnås, også selvom den økonomiske udvikling er mindre favorabel end lagt til grund for de nuværende budgetplaner, undtagen for de lande som er mindst udsatte ift. risiko for en destabiliserende gældsdynamik. For nogle lande kan fremrykning af konsolideringen blive nødvendig for at skabe troværdighed om efterlevelsen af henstillingen. Dette vil bidrage til en tilbagevenden til offentlige underskud, som er forenelige med stabilisering og efterfølgende fald i gældskvoterne i alle EU-lande, hvilket også er nødvendigt for at sikre, at den offentlige gæld ikke sætter det økonomiske opsving over styr.

Det fremhæves i rapporten, at konsolideringens succes i høj grad afhænger af graden af politisk forpligtelse, hvilket afspejles i tiltagenes permanente karakter. Ligeledes vil sammensætningen af konsolideringen være afgørende. Indtægtsbaserede tiltag vil formentlig være mindre effektive pga. de negative effekter på væksten og bør derfor kun blive overvejet i lande med et lavt skattniveau. I forhold til udgiftsbaseret konsolidering bør den negative effekt på det fremtidige vækspotentiale i højere grad end tidligere undgås ved bl.a. at undlade at skære i udgifter til uddannelse, forskning og udvikling.

Den gennemsnitlige gældskvote i EU steg med mere end 10 pct. af BNP mellem 2008 og 2009 og udgjorde 75 pct. af BNP i 2009. På baggrund af stabilitets- og konvergensprogrammerne skønnes den gennemsnitlige gæld i EU at stige til ca. 83½ pct. af BNP i 2012.

De mellemfristede fremskrivninger foretaget af Kommissionen viser, at budgetstrategierne fremlagt i stabilitets- og konvergensprogrammerne muligvis ikke er tilstrækkelige til at stabilisere gældskvoterne inden 2020 i et flertal af EU-lande.

Den gennemsnitlige gæld i EU forventes at stige til næsten 90 pct. af BNP efter 2015. Denne udvikling har betydning for holdbarheden af de offentlige finanser, også i lyset af det yderligere opadgående pres på gældsudviklingen som følge af økonomiske og budgetmæssige effekter af aldrende befolkninger.

Rapporten bemærker, at det illustrerer behovet for, at EU-landene sikrer opnåelse af deres mellemfristede mål for den strukturelle saldo (MTO) inden for rimelige tidsfrister, og at EU-landene imødegår det næste økonomiske tilbageslag med gælds niveauer, der tillader de automatiske stabilisatorer at virke fuldt ud, mens de strukturelle budgetstillinger nærmer sig MTO'erne.

Rådskonklusionerne af 20. oktober 2009 angiver, at konsolideringsindsatsen i EU-landene bør understøttes af reformer med en direkte effekt på den finanspolitiske holdbarhed, fx pensionsreformer og styrkelse af de finanspolitiske rammer. Det fremgår af rapporten, at indtil nu har kun få lande – særligt de lande som i de seneste måneder har været under pres fra de finansielle markeder – annonceret større reformer inden for dette område. Det bemærkes således, at der er behov for flere tiltag i en række lande.

Det fremgår endvidere, at der kun har været begrænset fremgang med hensyn til at understøtte konsolideringen med væksthæmmende strukturreformer. EU-landene opfordres således til at implementere de annoncerede reformer, og yderligere reformer bør udvikles, særligt i lande med makroøkonomiske ubalancer og konkurrenceevneproblemer.

Endelig fremhæver rapporten, at udviklingen de seneste måneder har afsløret et behov for at styrke det økonomisk-politiske samarbejde i EU og euroområdet. I forhold til finanspolitikken har EU-landene ikke i tilstrækkelig grad udnyttet de økonomisk gode tider til at konsolidere deres budgetter og reducere den offentlige gæld, og EU har ikke fuldt ud udnyttet instrumenterne til rådighed. Dette forventes at blive afhjulpet af de forslag til reformer, som taskeforcen om styrket økonomisk-politisk samarbejde skal præsentere for Det Europæiske Råd til oktober.

Kommissionen vil snart vurdere de tiltag EU-landene har gennemført i henhold til deres henstillinger. For eurolandene vil den årlige midtvejs budgetgennemgang endvidere udstikke retningslinjer i forhold til finanspolitikken i 2010 og 2011.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Rapporten har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

EU-samarbejdet om exitstrategier har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, men landenes konkrete udmøntning af samarbejdet i nationale exitstrategier har statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Exitstrategier, der bidrager til korrektion af de aktuelle store underskud samt øgede gæld og renteudgifter, og videre fremskridt mod mellemfristede budgetmål, som er konsistente med en holdbar udvikling i de offentlige finanser på længere sigt, har positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedrørende finanspolitiske exitstrategier har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 20. oktober 2009 og ECOFIN den 11. november 2009.

Holdning**Dansk holdning**

Regeringen støtter rapporten om finanspolitiske exitstrategier.

Regeringen finder det afgørende, at lande, der har fået eller vil få henstillinger, nu implementerer de nødvendige konsolideringstiltag på linje med strammingskravene i henstillingerne og bringer underskuddene ned under 3 pct. af BNP inden for fristerne, gør fremskridt mod strukturel balance og sikrer en kontrolleret gældsudvikling. En forsinket exit i et større antal lande med behov for snarlig konsolidering kan medføre massive holdbarhedsproblemer og en alvorlig svækkelse af disse landes handlefrihed, som kan udelukke stabilisering under fremtidige lavkonjunkturer og mere permanent svække vækst og beskæftigelse.

Derudover er der risiko for, at vedvarende høje underskud øger renteniveauet i EU generelt, hvilket vil svække opsvinget og konsolideringen af de offentlige finanser.

Andre landes holdninger

EU-landene forventes at støtte rapporten om finanspolitiske exitstrategier.

**Dagsordenspunkt 5e(i): Forberedelse af DER den 17.-18. juni 2010:
G20-topmødet i Toronto den 26.-27. juni 2010**

Resumé

ECOFIN ventes at drøfte Det Europæiske Råds (DER) forberedelse af det kommende G20-topmøde den 26.-27. juni 2010. ECOFIN nåede den 18. maj 2010 til enighed om fælles EU-holdninger (Terms of Reference) til G20-finansministermødet den 4.-5. juni 2010, og drøftelsen af DER's forberedelse af G20-topmødet ventes at tage udgangspunkt heri. Fokus forventes således at være på den internationale koordinering af finanspolitiske exitstrategier, G20-landenes fælles ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst, reformer af den finansielle regulering og reformer af IMF.

Baggrund og indhold

På ECOFIN den 8. juni ventes en drøftelse af Det Europæiske Råds (DER) forberedelse af G20-topmødet (stats- og regeringschefer) den 26.-27. juni 2010 i Toronto, Canada. På baggrund af ECOFIN-drøftelsen ventes DER den 17.-18. juni 2010 at nå til enighed om fælles EU-holdning/-mandat til G20-topmødet, hvor kommissionsformanden og DER-formanden forventes at repræsentere EU.

ECOFIN's bidrag til G20-foreberedelsen i DER ventes at tage udgangspunkt i det fælles EU Terms of Reference til det kommende G20 finansministermødet i Korea den 4.-5. juni, som man nåede til enighed om i ECOFIN den 18. maj 2010. Drøftelsen på det kommende ECOFIN ventes således især at koncentrere sig om koordineringen i G20 af landenes finanspolitiske exitstrategier og implementeringen af den fælles G20-ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst. Desuden ventes en drøftelse af de igangværende internationale drøftelser af reformer af den finansielle regulering, sikring af tilstrækkelige og effektive globale finansielle sikkerhedsnet til lande med betalingsbalanceproblemer, samt reformer af de internationale finansielle institutioner, herunder især IMF.

Finanspolitiske exitstrategier

På G20-topmødet ventes en drøftelse af den finanspolitiske situation i G20-landene i lyset af krisen og behovet for international koordinering af landenes finanspolitiske exitstrategier. International koordinering af G20-landenes finanspolitiske exitstrategier er vigtig med henblik på at sikre finanspolitisk holdbarhed og med henblik på at undgå negative afsmittende effekter G20-landene imellem.

EU nåede på det ekstraordinære finansministermøde den 9. maj til enighed om en række omfattende tiltag til sikring af den finansielle stabilitet i EU, og landene forpligtede sig i den forbindelse til at optrappe de nationale finanspolitiske konsolideringstiltag i lyset af de betydelige finanspolitiske udfordringer og den seneste udvikling på de finansielle markeder. En række EU-lande, herunder de europæiske G20-lande, er omfattet af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud, og er således allerede ved at gennemføre finanspolitiske konsolideringer.

Fra EU's side lægges der i det fælles Terms of Reference til G20-finansministermødet vægt på, at G20-landene koordinerer de finanspolitiske exitstrategier. Forsinket exit fra de ekstraordinære finanspolitiske krisetiltag vil medføre betydelige risici for holdbarheden af de offentlige finanser og for den finansielle stabilitet i G20-landene. På G20-topmødet bør man således nå til enighed om klare princip-

per for finanspolitisk exit, som man allerede har gjort i EU, herunder i forbindelse med det ekstraordinære EU-finansministtermøde den 9. april 2010.

G20's rammer for stærk, bæredygtig og balanceret vækst

På DER og på G20-topmødet ventes en drøftelse af implementeringen af G20-landenes fælles ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst. G20 finansministrene ventes på mødet den 4.-5. juni – med udgangspunkt i analyser og anbefalinger fra IMF – at drøfte de økonomisk-politiske udfordringer mhp. forberedelse af overordnede politikanbefalinger til G20-topmødet. Anbefalingerne, som ventes forberedt af G20-finansministrene, forventes at være af overordnet karakter og fokuseret på mulige tiltag, som G20-landene kan gennemføre umiddelbart mhp. at opnå stærkere og mere balanceret vækst på mellemlang sigt. ECOFIN drøftede EU's fælles holdning til G20-rammerne på mødet den 18. maj, og den kommende ECOFIN-drøftelse ventes at tage udgangspunkt heri.

G20 finansministrenes anbefalinger til G20-topmødet ventes at fokusere på hvordan G20 som helhed, herunder de enkelte grupper af G20-lande med fælles økonomisk-politiske udfordringer, kan bidrage til sikring af det overordnede mål om stærk, bæredygtig og balanceret global vækst på mellemlangt sigt. Frem mod topmødet i november 2010 ventes G20 at evaluere resultaterne af den gennemførte overvågning og de økonomisk-politiske anbefalinger mhp. eventuelle forbedringer og konkretiseringer heraf, herunder overvejelser om landespecifikke anbefalinger.

Fra EU's side lægges vægt på, at alle G20-lande bør bidrage til sikringen af stærk, bæredygtig og balanceret vækst, og fokus for den fælles G20-ramme bør primært være på mellemlang sigt. Der er behov for troværdige mellemfristede finanspolitiske konsolideringsstrategier mhp. at reducere underskud og gæld i G20-landene, og der bør fokuseres på fremskyndelse af strukturelle reformer, der kan styrke arbejdsmarkedet og øge produktiviteten, og derigennem styrke den private efterspørgsel. Fra EU's side lægges endvidere stor vægt på, at der i evalueringen inden for G20-rammen tagen fuldt hensyn til de økonomisk-politiske aftaler og rammer i EU og i euroområdet.

Finansiel regulering

DER og G20 ventes at drøfte de igangværende internationale initiativer til styrkelse af den finansielle regulering. En række regioner og lande, herunder EU, har iværksat ambitiøse og detaljerede planer for reformer af reguleringen af den finansielle sektor, hvilket også er afspejlet i de initiativer på G20-plan, som ventes drøftet på G20-topmødet. Initiativerne inkluderer bl.a. styrkelse af makroovervågningen af risici i det finansielle system, ændringer i kapital- og likviditetskrav til banker, ændring i internationale regnskabsstandarder, styrket regulering af bl.a. kapital- og hedgefonde samt styrket indsats overfor skattely og andre ikke-samarbejdsvillige jurisdiktioner.

G20 ventes endvidere at drøfte mulige fælles initiativer til sikring af et "fair og betydeligt bidrag" fra den finansielle sektor til finansieringen af de offentlige omkostninger forbundet med finansielle redningspakker og til understøttelsen af den finansielle stabilitet. Drøftelsen ventes at tage udgangspunkt i en kommende IMF-rapport om emnet, som ventes præsenteret på G20-topmødet, og som ventes at

indeholde forslag til G20-landene om oprettelse og finansiering af finansielle stabilitetsfonde i de enkelte lande. Der henvises til særskilt samlenotat herom.

Fra EU's side lægges der i det fælles Terms of Reference til G20-finansminister-mødet vægt på, at der i forhold til finansiering fra den finansielle sektor til finansielle kriser skal koordineres på globalt niveau, at initiativerne skal ses i sammenhæng med andre ændringer i den finansielle regulering og baseres på princippet om at bidraget fra de finansielle institutioner skal tage højde for de risici, den enkelte institution bidrager med. Fra EU's side lægges endvidere vægt på en konsistent håndtering af de systemisk vigtige finansielle institutioner, på udvikling af styrkede kapital- og likviditetskrav til banker, på implementering i G20 lande af FSB's aflønningsstandarder mv. for den finansielle sektor, på tiltag i forhold til ikke-kooperative jurisdiktioner og på, at alle G20 lande sikrer implementering af G20 konklusioner om hedgefonde.

Øvrige emner

DER og G20 ventes at drøfte behovet for yderligere styrkelser af de globale finansielle sikkerhedsnet, herunder evt. udvidelser af IMF's låneinstrumenter. Den aktuelle krise har demonstreret behovet for tilfredsstillende forebyggende foranstaltninger i de enkelte lande såvel som regionalt og globalt, men også at der bør sikres effektive og fleksible finansieringsmekanismer mhp. at understøtte lande, der kommer i alvorlige betalingsbalanceproblemer. G20 har nedsat en arbejdsgruppe, som skal evaluere behovet herfor, herunder se på erfaringerne under krisen med IMF's lånefaciliteter, som gennemgik en større ændring i 2009.

Endelig er det muligt, at man på G20-topmødet vil drøfte reformer af IMF mhp. at sikre fremskridt i de igangværende drøftelser i især IMF's bestyrelse om en kvote- og stemmereform og en række øvrige styringsreformer. Formålet med reformerne er at styrke IMF's effektivitet, legitimitet og globale repræsentativitet. Reformerne ventes afsluttet senest i januar 2011.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke været hørt om sagen.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen har ikke konsekvenser for dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Overordnet ventes G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og finansiell stabilitet.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

EU's forberedelse af G20 finansministermødet den 4.-5. juni 2010 blev forelagt Europaudvalget til orientering den 12. april 2010 forud for rådsmødet (ECOFIN) den 18. maj 2010.

Holdning**Regeringens holdning**

Regeringen bakker generelt op om en grundig forberedelse i EU af fælles input og holdninger til G20-landenes øgede økonomisk-politiske og finansielle samarbejde, idet der lægges vægt på, at den øgede overvågning og koordinering af de økonomiske og finansielle politikker i G20 ikke sker på bekostning af de eksisterende drøftelser af den globale økonomiske og makrofinansielle overvågning, som i videst muligt omfang bør forankres i IMF, hvor alle lande er repræsenteret.

Regeringen lægger vægt på, at gennemførelsen af initiativerne i G20 er i overensstemmelse med EU's gældende økonomisk-politiske rammer og aftaler, herunder for så vidt angår G20-landenes koordinering af finanspolitiske exitstrategier og implementeringen af G20-rammen for stærk, bæredygtig og balanceret vækst.

Andre landes holdninger

Der vurderes at kunne opnås enighed i ECOFIN og DER om fælles EU-holdninger forud for G20-topmødet.

Dagsordenspunkt 6: Konvergensrapporter fra Europa-kommissionen og Den Europæiske Centralbank (ECB) – optagelse af Estland i eurosamarbejdet

Resumé

På rådsmødet (ECOFIN) d. 8. juni 2010 ventes en drøftelse af Kommissionens og ECB's rapporter vedrørende konvergenssituationen i Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Letland, Litauen, Ungarn, Polen, Rumænien og Sverige. Det er Kommissionens og ECB's vurdering at Estland som det eneste land opfylder alle konvergenskriterier for deltagelse i euroen. Kommissionen har således den 12. maj 2010 fremsat forslag om optagelse af Estland i eurosamarbejdet pr. 1. januar 2011. 17 af de 27 EU-lande deltager således i eurosamarbejdet efter Estlands optagelse.

KOM(2010) 238

Baggrund og indhold

På rådsmødet (ECOFIN) d. 8. juni 2010 ventes en drøftelse af Kommissionens og ECB's rapporter hvori den øjeblikkelige situation for konvergensforløbet i de EU-lande med dispensation fra ØMU'ens tredje fase – eurosamarbejdet vurderes.

I henhold til Traktatens artikel 140 stk. 1 skal Kommissionen og ECB mindst hvert andet år, eller på anmodning fra et land med dispensation, gennem de såkaldte konvergensrapporter, aflægge beretninger til ECOFIN. Disse rapporter undersøger, i hvilket omfang landene med dispensation opfylder adgangskravene for deltagelse i ØMU'ens tredje fase.

Indholdet af konvergensrapporterne er underlagt Traktatens artikel 140 stk. 1. Denne artikel kræver, at det undersøges hvorvidt hver af de pågældende EU-medlemslandes nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med Traktatens artikel 130 og 131 (om ECB og de nationale centralbankers uafhængighed m.v.), samt med statuten for Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) og ECB. Dette aspekt vedrører den såkaldte juridiske konvergens.

Konvergensrapporterne skal også indeholde en vurdering af, hvorvidt landet med dispensation har opnået en høj grad af økonomisk konvergens, der kan betragtes som vedvarende og ikke blot midlertidig. Disse økonomiske konvergenskriterier indebærer, at et EU-land forinden deltagelse i euroen er mulig, skal:

- udvise en høj grad af prisstabilitet; dette vil fremgå af en gennemsnitlig inflationstakt i de foregående 12 måneder, som ligger under en referenceværdi beregnet på baggrund af inflationstakten i de højst tre lande, der har opnået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet. Den 12-måneders referencerperiode løber aktuelt fra april 2009 til marts 2010 og referenceværdien er beregnet til 1,0 pct. Tallet er fremkommet ved at lægge 1,5 procentpoint til det ikke-vægtede gennemsnit af den gennemsnitlige 12-måneders inflationstakt i Portugal (-0,8 pct.), Estland (-0,7 pct.) og Belgien (-0,1 pct.). Disse lande er den repræsentative gruppe som har udvist den største grad af prisstabilitet. Mange EU-lande oplevede negative inflationstakter i referenceperioden.

Påvirkningerne i EU-landene kan overordnet set tilskrives de samme udefrakommende faktorer. På den baggrund udgør negative inflationsrater et økonomisk relevant sammenligningsgrundlag. Den gennemsnitlige 12-måneders inflation i Irland var -2,3 pct., og kan tilskrives virkningerne af den økonomiske krise. Dette tal betragtes som en statistisk afviger, og indgår derfor ikke i beregningen af referenceværdien. Bag denne udelukkelse ligger et ønske om, at sikre retfærdighed og ligebehandling i evalueringen af prisstabilitetskriteriet.

- opnå holdbare offentlige finanser; dette vil fremgå af, at medlemslandet har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i Traktatens artikel 126 stk. 6. Ligeledes er det et krav, at det pågældende land på tidspunktet for undersøgelser ikke er underlagt en beslutning fra Kommissionen som fastslår, at et uforholdsmæssigt stort underskud eksisterer. I henhold til Stabilitets- og Vækstpagten er referenceværdierne 3 pct. og 60 pct. af BNP for henholdsvis den offentlige saldo og gæld. Det indebærer, at det offentlige budgetunderskud ikke må overstige 3 pct. af BNP, med mindre underskuddet er faldet væsentligt og vedvarende, og har nået et niveau tæt på 3 pct., eller underskuddet er exceptionelt og midlertidigt, og ligger tæt på 3 pct. Endvidere må den offentlige gæld ikke overstige 60 pct. af BNP, med mindre gældskvoten mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig 60 pct. af BNP med en tilfredsstillende hastighed.
- overholde de normale udsvingsmarginer i det europæiske systems valutakursmekanisme (ERM II) i mindst to år forud for undersøgelsen uden devaluering over for euroen og forekomsten af særlige spændinger i øvrigt. Den betragtede periode hvori ovennævnte skal være opfyldt løb fra 24. april 2008 til 23. april 2010.
- dokumentere den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten med dispensation har opnået, samt af dens deltagelse i valutakursmekanismen, som afspejlet i de gennemsnitlige nominelle langfristede rentesatser. I referenceperioden fra april 2009 til marts 2010 er referenceværdien beregnet til 6,0 pct. Tallet er fremkommet ved at lægge 2 procentpoint til det ikke-vægtede gennemsnit af den gennemsnitlige lange rente i Portugal (4,2 pct.) og Belgien (3,8 pct.), som er den repræsentative gruppe af lande som har udvist den største grad af prisstabilitet. Estland indgår ikke i beregningen af referenceværdien for den lange rente, da en sådan rente ikke forefindes.

Der tages som beskrevet i Traktatens artikel 140 stk. 1 også andre relevante faktorer i betragtning når EU-landenes bestræbelser på at opfylde konvergenskriterierne vurderes. Dette er forhold som niveauet af markedsintegration, udviklingen i betalingsbalancens løbende poster samt enhedslønsmkostninger og andre prisindeks.

På nuværende tidspunkt udgøres gruppen af lande med dispensation fra deltagelse i ØMU'ens tredje fase af Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Letland, Litauen, Ungarn, Polen, Rumænien, Sverige, Danmark og Storbritannien. Danmark og Storbritannien har særlig status som følge af forbeholdene overfor ØMU'ens tredje fase, og er

således ikke genstand for en løbende evaluering af Kommissionen og ECB. Nye EU-lande er forpligtigede til at træde ind i eurosamarbejdet, forudsat at de opfylder adgangskravene som beskrevet i Traktaten.

Den øjeblikkelige situation i forhold til opfyldelsen af konvergenskriterierne for de 9 EU-lande med dispensation, fremgår af tabellen nedenfor.

Status for opfyldelse af konvergenskriterierne i EU-landene med dispensation - maj 2010						
	Offentlig saldo (pct. af BNP, 2009)	Offentlig gæld (pct. af BNP, 2009)	Inflation (pct.) ¹	Lange rente (pct.) ¹	Opfyldelse af ERM II-kriteriet	Lovgivningsforenelighed
Bulgarien	-3,9	14,8	1,7	6,9	(Deltager endnu ikke)	Nej
Tjekkiet	-5,9	35,4	0,3	4,7	(Deltager endnu ikke)	Nej
Estland	-1,7	7,2	-0,7	- ²	Ja	Ja ³
Letland	-9,0	36,1	0,1	12,7	Nej	Nej
Litauen	-8,9	29,3	2,0	12,1	Ja	Ja
Ungarn	-4,0	78,3	4,8	8,4	(Deltager endnu ikke)	Nej
Polen	-7,1	51,0	3,9	6,1	(Deltager endnu ikke)	Nej
Rumænien	-8,3	23,7	5,0	9,4	(Deltager endnu ikke)	Nej
Sverige	-0,5	42,3	2,1	3,3	(Deltager endnu ikke)	Nej

Kilde: Kommissionens og ECB's konvergensrapporter for 2010

Anm.: Fed skrift markerer, at kriteriet er opfyldt. Referenceværdierne for henholdsvis inflationsstakten og den lange rente er beregnet til 1,0 og 6,0 pct.

- 1) 12 måneders gennemsnit, april 2009 - marts 2010
- 2) Estland har ikke langfristede statsobligationer.
- 3) Lovgivningen i Estland er i overensstemmelse med Traktaten og ESCB/ECB-statutten, givet at udkastet til loven om ændring af Eesti Pank (Estlands nationalbank) vedtages rettidigt i den form, det blev forelagt ECB til høring d. 18. februar 2010, og ophævelsen af loven om valuta og loven om sikkerhed for den estiske kroon træder i kraft til tiden.

Estland

Det er Kommissionens vurdering, at kun Estland opfylder samtlige konvergenskriterier.

- Lovgivningen i Estland inklusiv nationalbankens statut er i overensstemmelse med Traktatens artikel 130 og 131 samt ESCB/ECB-statutten.
- Den 12-måneders gennemsnitlige inflation fra april 2010 til marts 2009 i Estland har været -0,7 pct. og dermed markant under referenceværdien på 1,0 pct. Inflationen i Estland har tidligere været meget ustabil og omskiftelig. Der observeredes en nedadgående trend i inflationen indtil 2003. Derefter

- steg inflationen markant. Den toppede i 2008 på 10,6 pct., og faldt derefter til 0,2 pct. i 2009. Inflationsudviklingen frem til 2008 skal ses på baggrund af en meget høj real BNP-vækst med klare tegn på overophedning kombineret med tiltagende lønstigninger ofte klart højere end produktivitetsvæksten. På trods af at den gennemsnitlige 12-måneders inflationstakt i øjeblikket befinder sig under referenceværdien og forventes at blive der i en længere periode, er det vigtigt med fortsat stor opmærksomhed rettet mod prisstabilitet i Estland og den fortsatte inflationskonvergens mod udviklingen i eurozonen.
- Estland har aldrig været i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud. De offentlige finanser udviklede sig positivt mellem 2002 og 2007. I 2008 udgjorde budgetunderskuddet 2,7 pct. af BNP og 1,7 pct. af BNP i 2009. Kommissionen forventer et underskud på 2,5 pct. af BNP i både 2010 som 2011. Den offentlige gæld udgjorde i 2009 7,2 pct. af BNP, hvilket er det laveste i hele EU.
 - Estland har deltaget i ERM II siden den 28. juni 2004, og vil således have deltaget i valutakursstyringsmekanismen i over to år på tidspunktet for Rådets endelige beslutning i juli 2010. Valutakurspolitikken har i 18 år siden genindførelsen af den estiske kroon været styret gennem et såkaldt Currency Board Arrangement (CBA) med en fast kurs overfor først D-marken og dernæst euroen. I de to år forud for konvergensvurderingen har den estiske kroon ligget tæt på centralkursen over for euroen uden alvorlige spændinger.
 - Som et resultat af Estlands meget lave offentlige gæld og sammensætningen heraf hvad angår løbetid og valuta, er der ingen lange renter til vurdering af konvergensens holdbarhed. En kvalitativ bedømmelse baseret på relevante markedsvariable indikerer, at opfattelsen af risici ved investering i kroondenominerede aktiver steg under krisen og faldt hen mod slutningen af 2009. Dette støtter den bedømmelse, at Estland opfylder kriteriet for den lange rente.
 - Andre faktorer har også været lagt til grund for den samlede konvergensvurdering af Estland. Disse faktorer er betalingsbalancen og markedsintegrationen herunder integration af produktmarkederne og de finansielle markeder i EU. På betalingsbalancens løbende poster forventes et overskud i 2010 og 2011. Den estiske økonomi er samtidig meget velintegreret i EU.

Kommissionen og ECB vurderer, at en fortsat tilfredsstillende økonomisk konvergens i Estland nødvendiggør en økonomisk politik, som sikrer den makroøkonomiske stabilitet, herunder fastholder prisstabilitet. Estland bør sigte mod at opnå et budgetoverskud, som er i overensstemmelse med deres strategi på mellemlang sigt, og om nødvendigt være parate til at træffe kontracykliske foranstaltninger til at modvirke risikoen for overophedning. Det er endvidere vigtigt, at budgetkonsolideringstiltagene på budgettets udgiftsside fastsættes som planlagt i 2010, og at der planlægges yderligere tiltag i 2011 og årene derefter. Kommission opfordrer Estland til fortsat at føre en forsigtig finanspolitik og implementere nødvendige strukturelle reformer.

Kommissionen og Den Europæiske Centralbank (ECB) vurderer, at Estland som det eneste EU-land med dispensation opfylder betingelserne for at kunne deltage i eurosamarbejdet fra den 1. januar 2011. Landet har opnået juridisk kompatibilitet

og opfylder på tilfredsstillende vis de økonomiske konvergenskriterier og øvrige relevante faktorer.

På den baggrund har Kommissionen indstillet til Rådet, at Estland bliver optaget som det 17. medlem af eurosamarbejdet den 1. januar 2011. Den formelle beslutning om Estlands optagelse i eurosamarbejdet ventes taget på rådsmødet for EU's økonomi- og finansministre d. 13. juli 2010 efter en høring i Europa-Parlamentet og efter EU's stats- og regeringscheferes drøftelse af Estlands optagelse på EU-topmødet d. 17.-18. juni 2010.

I henhold til Traktatens artikel 140 stk. 2 træffer ECOFIN på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet samt drøftelse i Rådet af stats- og regeringschefer afgørelse på baggrund af Kommissionens og ECB's konvergensrapporter om, hvilke medlemsstater med dispensation der opfylder de nødvendige betingelser baseret på kriterierne i artikel 140 stk. 1, og ophæver de pågældende medlemsstaters dispensation.

ECOFIN træffer afgørelse efter at have modtaget en henstilling fra et kvalificeret flertal af de af dets medlemmer, som repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta. Disse medlemmer træffer afgørelse inden for seks måneder efter, at Rådet har modtaget Kommissionens forslag.

Europa-Parlamentets holdning

Sagen vedrørende Estlands optagelse i eurosamarbejdet er blevet drøftet i Europa-Parlamentets udvalg for Økonomi og Valuta (ECON) d. 20. maj 2010. Afstemningerne i de forskellige organer ventes at blive som følger: ECON d. 2. juni 2010 og på plenarmøde d. 14. juni 2010 og i ECOFIN d. 13. juli 2010.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Konvergensrapporterne fra Kommissionen og ECB er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Forhandlingssituationen

Sagen drøftes i den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) d. 27.-28. maj 2010. Der forventes enighed blandt medlemslandene om at tage konvergensrapporterne til efterretning og støtte den vurdering, at Estland opfylder alle konvergenskriterier for deltagelse i euroen.

Holdning

Dansk holdning

- Regeringen støtter Kommissionens og ECB's vurderinger af konvergenssituationen i medlemslandene med dispensation, og støtter, at Estland opfylder de nødvendige betingelser for deltagelse i euroen.

Andre landes holdninger

- Alle EU-lande ventes at støtte Kommissionens og ECB's konvergensrapporter omhandlende Estland.

Dagsordenspunkt 7: Pensioner

Resumé

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner vedrørende holdbarheden af EU-landenes pensionsystemer. Der er gennemført pensionsreformer i mange EU-lande indenfor det seneste årti, men reformer, der reducerer eller finansierer udgifter relateret til aldring ventes fortsat at være en væsentlig udfordring for de offentlige finanser på lang sigt. I lyset af den aktuelle krise er det vigtigt, at de offentlige finanser konsolideres og gælden reduceres for at bidrage til finansieringen af fremtidige stigninger i aldringsrelaterede udgifter. Der ventes enighed om at understrege vigtigheden af at fortsætte indsatsen for at sikre holdbarheden af de offentlige finanser i lyset af den demografiske udvikling herunder gennem konsolidering af de offentlige finanser og gældsreduktion, øget beskæftigelse og produktivitet, samt reformer af pensionssystemer mv.

Baggrund

ECOFIN ventes på det kommende møde at drøfte konklusioner vedr. pensionsystemernes langsigtede holdbarhed med afsæt i en foreløbig rapport udarbejdet af udvalget for økonomisk politik (EPC) og udvalget for social beskyttelse (under beskæftigelses- og socialministerrådet – EPSCO).

Pensionsrapporten beskriver de væsentligste karakteristika for de pensionsreformer, der er gennemført i EU-landene de seneste 10 år. Derpå vurderes reformernes effekt på pensionssystemernes ydelser og betydning for udviklingen i de aldringsrelaterede omkostninger og den finanspolitiske holdbarhed.

Rapporten tager udgangspunkt i de seneste fremskrivninger af de aldersrelaterede ændringer i de offentlige finanser frem til 2060, som fremlagt i en separat rapport fra april 2009 om de økonomiske konsekvenser af aldring (Ageing report 2009), samt de seneste vurderinger af landenes finanspolitiske holdbarhed, som er fremlagt i september 2009 (Sustainability report 2009), begge udarbejdet af Kommissionen og udvalget for økonomisk politik (EPC). ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner om rapporten på baggrund af drøftelsen heraf.

Den endelige rapport ventes forelagt ECOFIN i slutningen af 2010.

Indhold

Konklusionerne ventes at hilse den foreløbige rapport velkommen og gentage Rådets opbakning til holdbare pensionssystemer samt de tre ben i den såkaldte Stockholm-strategi for håndtering af aldringen (vedtaget af Rådet i marts 2001), gennem gældsreduktion, øget beskæftigelse og produktivitet samt reformer af pensionssystemet samt sundheds- og plejesektoren. Konklusionerne ventes at understrege vigtigheden af yderligere strukturelle reformer, der kan øge den langsigtede finanspolitiske holdbarhed og dermed fortsat udgøre grundlaget bæredygtige pensioner. Konklusionerne ventes at imødesee den endelige rapport i slutningen af 2010, som skal præsentere de generelle og lande-specifikke hovedudfordringer og dermed danne basis for politikvalg vedr. moderniseringen af Europas pensionssystemer.

Den foreløbige rapport fra EPC/SPC har følgende hovedindhold:

Hovedtræk i pensionsreformer de seneste 10 år

Mange lande har gennemført reformer med fokus på dels højere tilbagetrækningsalder, herunder ved at begrænse tidlige tilbagetrækningsordninger, samt en udbredelse af pensionssystemet for ikke-dækkede grupper. Derudover har der været en tendens til, at dele af pensionssystemet er blevet opsparingsbaseret, således at det samlede pensionssystem indeholder både skattefinansierede og opsparingsbaserede elementer. Mange reformer har således medført en tættere sammenhæng mellem bidrag til pensionsordninger og pensionsudbetalinger, ligesom en del har indført ændringer af indekseringsregler. Idet reformerne medfører tættere sammenhæng mellem bidrag og udbetalinger, herunder gennem øget anvendelse af opsparingsbaserede pensionssystemer, vil individuelle forhold vedr. beskæftigelse og tilbagetrækning i højere grad påvirke pensionsudbetalingerne, hvilket styrker tilskyndelsen til at arbejde. En anden konsekvens af mere opsparingsbaserede pensionssystemer er, at pensionsudbetalingerne generelt bliver mere afhængige af makroøkonomiske forhold, herunder afkast på aktiver o.l.

Vurdering af pensionssystemernes holdbarhed

Det vurderes, at den teoretiske dækningsgrad⁵ vil falde fra 2006 til 2046 i 14 medlemslande, primært som følge af indekseringsregler eller reduktioner i pensionsudbetalinger. For en række lande ventes dækningsgraden at være uændret, mens dækningsgraden ventes at stige i lande, hvor dækningsgraden i 2006 var meget lav. Derudover ventes dækningsgraden i Danmark at stige, hvilket afspejler modningen af de private pensionsordninger herunder især arbejdsmarkedspensioner.

Der er gennemført fremskrivninger af de aldersrelaterede udgifter frem til 2060 i Ageing Report 2009. De gennemførte pensionsreformer vil i vidt omfang betyde en højere gennemsnitlig tilbagetrækningsalder i 2060, hvorved erhvervsdeltagelsen og beskæftigelsen vurderes at stige væsentligt. På trods af dette ventes pensionsudgifternes andel af BNP at stige fra 2007 til 2060 i langt de fleste lande. For Danmark ventes stort set uændrede pensionsudgifter som andel af BNP. I opgørelsen af den samlede finanspolitiske holdbarhed, hvor aldringsrelaterede udgifter har en væsentlig betydning, vurderes stort set alle lande at have holdbarhedsgab, dvs. et behov for en permanent styrkelse af de offentlige finanser for at sikre langsigtet holdbarhed. Danmark vurderes i EU's beregning ikke at have et holdbarhedsgab. Det bemærkes at vurderingen af den finanspolitiske holdbarhed både for Danmark og for EU-landene generelt vurderes at undervurderer holdbarhedsproblemet, blandt andet fordi beregningerne er fra medio 2009 og baserer sig på tal for de offentlige finanser før krisen og ikke de aktuelle større strukturelle underskud.

Krisens betydning

Den aktuelle økonomiske krise har medført store underskud og forøgelse af gælden i EU-landene. Det understreges, at konsolideringen af de offentlige finanser, med afsæt de aftalte principper for exit-strategien vedtaget af ECOFIN i oktober 2009, er væsentlig for at sikre håndteringen af de demografiske udfordringer. Derudover har krisen betydet, at værdien af de private pensionsopsparinger er faldet. I lyset af, at de omtalte pensionsreformer medfører en større individuel risiko og en

⁵ Pensionsudbetaling i forhold til løn året før for en hypotetisk person, der antages at være mand, arbejder i 40 år og går på pension som 65-årig. Rapporten baseres på dette punkt på 'Updates of current and prospective theoretical pension replacement rates 2006-2046'. udarbejdet af ISG- SPC.

større vægt på opsparingsbaserede pensionssystemer, fremhæves det som væsentligt at sikre en passende beskyttelse af de individuelle opsparinger i pensionselskaberne mv.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser. I det omfang rapporten og rådskonklusionerne fører til gennemførelsen af reformer og/eller konsolidering af de offentlige finanser, der forbedrer holdbarheden af de offentlige finanser i EU-landene, vil dette have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og EU-landene som helhed.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Rapporten om de økonomiske konsekvenser af aldring (Ageing report 2009), hvis fremskrivninger refereres i rapporten, blev drøftet på ECOFIN den 5. maj 2009 og blev i den forbindelse fremlagt i Folketingets Europaudvalg den 30. april 2009 til orientering. Tilsvarende blev rapporten om finanspolitisk holdbarhed, hvis resultater refereres i rapporten, drøftet på ECOFIN d. 10. november 2010 og blev i den forbindelse fremlagt i Folketingets Europaudvalg den 6. november 2009 til orientering.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Regeringen er generelt enig i pensionsrapporten og støtter udkastet til rådskonklusioner. Pensionsrapporten og rådskonklusionerne understreger at håndteringen af de demografiske udfordringer for den finanspolitiske holdbarhed fortsat bør have opmærksomhed også i lyset af den aktuelle krise.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til pensionsrapporten og indholdet af rådskonklusionerne.

Dagsordenspunkt 9a: Siden sidst - Styrket økonomisk-politisk samarbejde

Resumé

Den 21. maj 2010 blev første møde afholdt i taskforcen om styrkelse af det økonomisk-politiske samarbejde i EU. Mødet viste bl.a., at der er meget bred enighed om behovet for en styrket Stabilitets- og Vækstpagt og især en styrket implementering af Pagtens regler.

Baggrund og indhold

I forbindelse med Det Europæiske Råd (DER) den 25.-26. marts 2010 blev der givet mandat til DER-formanden Van Rompuy om at nedsætte en taskforce, som skal fremlægge forslag til at styrke budgetdisciplinen i EU (Stabilitets- og Vækstpagten) samt udvikle rammer for økonomisk krisestyring i EU. Taskforcen ledes af DER-formanden, består af finansministrene og vil desuden have deltagere fra ECB og Kommissionen. Danmarks medlem af taskforcen er finansminister Claus Hjort Frederiksen. Samtidig anmodede DER Kommissionen om inden juni 2010 at fremsætte forslag til styrkelse af det økonomiske samarbejde blandt eurolandene i henhold til Traktatens artikel 136⁶.

Kommissionen har på den baggrund den 12. maj 2010 præsenteret en meddelelse med en række overordnede forslag til styrket økonomisk-politisk samarbejde. Meddelelsen, som er en slags "idékatalog", vil blive drøftet blandt EU-landene, bl.a. i taskforcen, og på baggrund af disse drøftelser vil Kommissionen fremsætte en række konkrete forslag i de kommende måneder.

Det første møde i taskforcen blev afholdt den 21. maj 2010. Formanden har offentliggjort nogle overordnede konklusioner på basis af mødet⁷ og konkluderer bl.a., at der var enighed om fire hovedtemaer: 1) Større budgetdisciplin i kraft af en styrket og mere effektiv Stabilitets- og Vækstpagt, 2) samarbejde om at reducere makroøkonomiske ubalancer og divergerende udviklinger i konkurrenceevne, især i euroområdet, 3) behovet for en effektiv krisehåndteringsmekanisme, og 4) styrket økonomisk governance mhp. at kunne handle hurtigere, mere effektivt og koordineret.

De næste møder i taskforcen forventes afholdt den 7. juni og 12. juli forud for ECOFIN-møderne den 8. juni og 13. juli. Taskforcens møder vil blive forberedt af en Sherpa-komité under ledelse af formanden for den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) og med deltagelse af landenes EFC-medlemmer.

Oprindeligt havde taskforcen frist for at fremlægge konkrete forslag inden udgangen af 2010, men arbejdet er blevet fremskyndet i lyset af den økonomiske udvikling den seneste måned. Taskforcen skal således fremlægge en fremskridtsrapport til DER den 17. juni og en endelig rapport til DER i oktober.

⁶ Lissabontraktaten indeholder en ny artikel (artikel 136), som giver eurolandene mulighed for at vedtage initiativer til styrkelse af koordinationen og overvågningen af eurolandenes budgetdisciplin samt udstikke økonomisk-politiske retningslinjer for eurolandene.

⁷ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/114606.pdf

Kommissionens meddelelse om styrket økonomisk-politisk samarbejde

Den økonomiske udvikling i forbindelse med den internationale krise har medført, at alle EU-landene, særligt Grækenland, i varierende omfang fremadrettet står over for store udfordringer i forhold til at konsolidere de offentlige finanser. Samtidig har krisen vist konsekvenserne forbundet med at have vedvarende makroøkonomiske og finansielle ubalancer. Derfor foreslår Kommissionen en række tiltag til at styrke det økonomisk-politiske samarbejde i EU, herunder styrkelse af Stabilitets- og Vækstpagten.

Det er fortsat uklart, hvori de konkrete forslag vil bestå. Det er endvidere uklart, i hvilket omfang initiativerne vil gælde for alle EU-landene eller kun eurolandene. Kommissionen lægger op til, at de fleste af initiativerne skal gælde for alle EU-lande, men foreslår samtidig ekstra bestemmelser og tættere koordination blandt eurolandene, blandt andet baseret på Traktatens artikel 136.

Hovedelementerne i Kommissionens meddelelse er:

1. Øget økonomisk-politisk koordination
 - a) Styrket efterlevelse af Stabilitets- og Vækstpagten og dybere finanspolitisk koordination
 - b) Brede overvågning af udviklingen i makroøkonomi og konkurrenceevne i euroområdet
2. Integreret økonomisk-politisk koordination: Et "Europæisk Semester"
3. Udvikling af en mekanisme til krisehåndtering for eurolandene

Ad 1a: Styrket efterlevelse af Stabilitets- og Vækstpagten og dybere finanspolitisk koordination

Initiativerne til styrkelse af Stabilitets- og Vækstpagten har til formål at forbedre incitamenterne til at efterleve Pagtens regler og vedrører både den forebyggende del af Pagten og den korrigerende del af Pagten. Initiativer, som indebærer ændring af Stabilitets- og Vækstpagten, vil skulle vedtages blandt alle EU-landene. Kommissionen foreslår bl.a. følgende:

- Styrket anvendelse af sanktioner og styrkede incitamentter til at føre sund finanspolitik, herunder eventuelt mulighed for sanktioner (fx et rentebærende depositum) i den forebyggende del af Pagten, fx over for manglende fremskridt mod landenes mellemfristede budgetmål (MTO'er).
- Tiltag der styrker sammenhængen mellem EU's og landenes finanspolitiske rammer, fx krav om nationale rammer, der indeholder bestemmelser om de mellemfristede budgetmål.
- Hurtigere og mere automatisk gennemførelse af underskudsproceduren, særligt for lande der gentagne gange overtræder Pagtens regler.
- Øget fokus på offentlig gæld og finanspolitisk holdbarhed, herunder bl.a. mulighed for at underskudsproceduren kan iværksættes på basis af niveauet og udviklingen i den offentlige gæld.
- Brede anvendelse af EU's budget som incitament til at efterleve Pagtens regler.

Ad 1b: Breder overvågning af udviklingen i makroøkonomi og konkurrenceevne i euroområdet

Initiativerne til bredere økonomisk overvågning rækker ud over den budgetmæssige dimension og forventes at indebære bredere fokus på makroøkonomiske ubalancer, herunder udviklingen i konkurrenceevne og betalingsbalancer. Kommissionen lægger op til, at reglerne om overvågning af makroøkonomiske ubalancer bliver udmøntet i en ny forordning baseret på Traktatens artikel 136 og dermed kun skal gælde for eurolandene. Kommissionen foreslår bl.a. følgende:

- Overvågning baseret på makroøkonomiske indikatorer, herunder betalingsbalancen, aktiv/passiv-position ift. udlandet (nettogælden), produktivitet og enhedslønomkostninger, reale effektive valutakurser, kredit til den private sektor, aktivpriser mv.
- Hvis nogle indikatorer signalerer væsentlige økonomiske problemer, skal Kommissionen gennemføre en dybdegående analyse af problemerne, som kan danne basis for opfordringer fra Rådet til medlemslande om at udbedre problemerne. Hvis de pågældende medlemslande ikke gennemfører passende tiltag inden for en given frist, vil Rådet kunne øge overvågningen af de pågældende lande og eventuelt – på forslag af Kommissionen – udstede anbefalinger til den økonomiske politik. Anbefalinger vil evt. også kunne blive udstedt til euroområdet som helhed.

Ad 2: Integreret økonomisk-politisk koordination: Et "Europæisk Semester"

Initiativerne til at skabe en integreret europæisk koordination af den økonomiske politik forventes bl.a. at lægge op til en anden timing af overvågningen, herunder at EU i højere grad får mulighed for "ex ante koordination", dvs. drøftelser af landenes økonomiske politik forud for vedtagelsen af national politik. Kommissionen lægger op til, at initiativerne som udgangspunkt skal gælde for alle EU-lande, dog med øget koordination for eurolandene ift. deres finanslove. Kommissionen foreslår bl.a. følgende:

- Styrket synergi mellem de forskellige overvågningsinstrumenter, herunder at henstillinger i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud også afspejler udfaldet af den bredere makroøkonomiske overvågning. Fx kan betydelige makroøkonomiske ubalancer indebære anbefalinger om mere ambitiøse budgetmål. Endvidere kan vurderinger af ubalancer og beslutninger om politikanbefalinger inddrage bidrag fra den nye fælles europæiske makrotilsynsmyndighed, 'European Systemic Risk Board' (ESRB).
- Horisontal overvågning tidligt i kalenderåret, hvor DER – på basis af analytiske bidrag fra Kommissionen – identificerer udfordringer for EU og euroområdet og udstikker strategiske retningslinjer, som EU-landene kan tage højde for i deres stabilitets- og konvergensprogrammer samt Nationale Reformprogrammer, der eventuelt kan afleveres og behandles samtidigt for at bidrage til konsistens mellem finanspolitiske strategier og strukturreformer.
- Aflevering af stabilitets- og konvergensprogrammer i 1. halvår (i stedet for som nu i slutningen af året), således at EU-landene kan tage højde for vurderingerne og Rådsudtalelserne om programmerne i forberedelsen af deres finanslove for det efterfølgende år.

- Vurdering af den finanspolitiske situation i euroområdet som helhed på basis af stabilitetsprogrammerne, herunder mulighed for i særlige tilfælde at kunne bede et euroland om at revidere sine planer for det kommende års finanslov, fx hvis et lands finanspolitik vurderes at være i klar strid med reglerne og have særlige negative effekter for andre lande.

Ad 3: Udvikling af en mekanisme til krisehåndtering for eurolandene

På det ekstraordinære ECOFIN-møde den 9. maj 2010 blev der vedtaget en midlertidig (3-årig) europæisk mekanisme til sikring af finansiel stabilitet på i alt 500 mia. euro. Mekanismen består dels af en permanent lånefacilitet på 60 mia. euro, hvor alle EU-lande stiller garanti, dels en supplerende 3-årig facilitet på 440 mia. euro, som er en facilitet for eurolande, tegnet af eurolande. Kommissionens førsteprioritet er at gøre denne mekanisme operationel, og på basis af erfaringerne forventer Kommissionen på længere sigt at fremsætte forslag om en permanent krisemekanisme.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Taskforcens arbejde og Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Taskforcens arbejde og Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Taskforcens arbejde og Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg fik sagen om Kommissionens meddelelse forelagt til orientering forud for ECOFIN den 18. maj 2010.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter overordnet de initiativer, Kommissionen har præsenteret i sin meddelelse. Resultatet af arbejdet bør generelt styrke Stabilitets- og Vækstpagten

ved bl.a. at udvikle en mere effektiv præventiv del, der sikrer, at landene arbejder for at opnå strukturel balance, især gennem bedre incitamenter til at konsolidere de offentlige finanser i gode tider.

Samtidig støtter regeringen en bredere fokus på makroøkonomiske ubalancer i det finanspolitiske samarbejde. En bredere økonomisk overvågning er relevant for alle EU-lande, særligt også landene der fører fastkurspolitik inden for rammerne af ERMII-samarbejdet, og den bredere overvågning af ubalancer bør derfor som udgangspunkt også komme til at gælde for landene uden for eurosamarbejdet.

Regeringen støtter ligeledes overordnet konceptet med en bedre "ex ante koordination" af finanspolitikken, men i lyset af de nationale finanslovsprocesser vil koordination i foråret, evt. baseret på en fremrykning af stabilitets- og konvergensprogrammerne, skulle baseres på regeringernes overordnede planer for den økonomiske politik, som efterfølgende udmøntes i finanslovsforslag i henhold til og fuldt ud respekterer de nationale procedurer.

Andre landes holdninger

EU-landene støtter generelt en styrkelse af det økonomisk-politiske samarbejde i EU. Der er meget bred enighed om behovet for en styrket Stabilitets- og Vækstpagt og især en styrket implementering af Pagtens regler.